

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 21 mei 2019

Portefeuillehouder(s) : Wethouder De Weger

Portefeuille(s) : Sociaal Domein

Contactpersoon : A. van Pelt

Tel.nr. : 8959

E-mailadres : pelt.a@woerden.nl

Onderwerp:

Gunning aan St. Buurtwerk betreffende projectleider voor de organisatie van buurtverbinders (Sociale Innovatie Motor) in de periode van 1 mei 2019 tot en met 31 december 2020.

Kennisnemen van:

Stichting Buurtwerk is na een onderhandse aanbestedingsprocedure per 1 mei 2019 gestart als 'Sociale Innovatie Motor'. Dit is de organisatie waar de buurtverbinders onderdeel van zijn. Dit als onderdeel van de beleidsprioriteit 'Sociaal Werken in de Wijk', zoals opgenomen en vastgesteld in de Maatschappelijke Agenda 2019- 2022. Tevens voert zij de exploitatie van De Plint in het Schilderskwartier uit. Buurtwerk is een bekende in gemeente Woerden, zij voert ook het jongerenwerk uit.

Inleiding:

Bij het realiseren van de opgaven vanuit de Maatschappelijke Agenda (MAG) is een van de beleidsprioriteiten, project nummer 3, Sociaal Werken in de Wijk. Met dit project willen we nog beter aansluiten op de leefwereld van onze inwoners. Ook willen we het lokale netwerk verstevigen, verbinding leggen tussen de verschillende organisaties die actief zijn en inwoners in hun eigen dorp en wijk actief maken en houden. Om dit te bereiken zetten we met dit project ook in op de realisatie van 'Huizen van.... Buurtverbinders zijn de sociale professionals die in de wijk verbindingen leggen, inwoners ondersteunen, nauw samenwerken met het sociale team en Woerden Wijzer en de 'Huizen van ...' ondersteunen. De buurtverbinders zijn ondergebracht in de 'Sociale Innovatie Motor'.

Kernboodschap:

De Sociale Innovatie Motor (SIM) is de organisatie waarbinnen de buurtverbinders werken en die wanneer nodig, liefst tijdelijk, de exploitatie van een Huis uitvoert. Er is een onderhandse aanbesteding uitgevoerd conform de daarvoor geldende inkoop procedure.

Daarvoor zijn er zes organisaties gevraagd te offeren. Vier hebben daadwerkelijk een offerte ingediend. Stichting Buurtwerk is op basis van het beoordelingskader deze opdracht gegund.

Stichting Buurtwerk krijgt opdracht om het volgende op te leveren:

1. Een team van goed samenwerkende buurtverbinders in de prioriteitswijken/ dorpen van de gemeente.

2. Een samen met de afdeling sociaal beleid van gemeente Woerden uitgedacht concept SIM dat past in het project "Sociaal Werken in de Wijk".
3. Een businessunit die wat structuur en cultuur betreft over te dragen is aan een andere organisatie.

Buurtwerk is de opdracht van 1 mei 2019 tot en met 31 december 2020 gegund. De SIM is dan een overdraagbare businessunit en zal in 2020 worden meegenomen in de herijking van de subsidie binnen beleidsprioriteit 3: 'versterking voorliggend veld'.

Stichting Buurtwerk is de dragende organisatie voor de SIM. Zij leveren de projectleider, zijn de juridische entiteit voor de diverse bedrijfsmatige contracten en voeren de exploitatie van De Plint in het Schilderkwartier vanaf 1 juli 2019 uit. Deze exploitatie was eerder in handen van Welzijn Woerden.

We hebben gekozen voor Buurtwerk omdat zij het beste hebben gescoord op de aanbesteding:

1. De gunstigste prijs/ kwaliteit verhouding.
2. Een zeer ervaren maatschappelijke organisatie op verschillende plekken in Nederland, waaronder Rotterdam en Capelle aan de IJssel.
3. Een goed lokaal netwerk.
4. Werkwijze en visie passend bij wat er nodig is in gemeente Woerden.
5. Een projectleider die voldoet aan de gestelde eisen.

Tevens is Buurtwerk de uitvoerder van het jongerenwerk in Woerden sinds 2018. Wij zien veel inhoudelijke synergie door het samenwerken van het jongerenwerk met de buurtverbinders.

De buurtverbinders starten in Harmelen en het Schilderskwartier. Zij zullen zich in eerste instantie vooral werken vanuit Dorpshuis Harmelen en De Plint – Schilderkwartier.

Financiën:

Nvt. Dit valt binnen de in de maatschappelijke agenda gestelde kaders en dus de bestaande budgetten.

Vervolg:

1. Naast deze RIB aan u als raad verzenden we een persbericht en stellen we formeel de partners op de hoogte.
2. Op een verdiepende avond na de zomer volgt een kennismaking met de Sociale Innovatie Motor – de organisatie van buurtverbinders - als onderdeel van het project 'Sociaal Werken in de Wijk'.

Bijlagen:

1. Maatschappelijke Agenda 2019-2022 (nog invullen)

De secretaris,

drs. M.H.J. van Kruisbergen MBA

De burgemeester,

V.J.H. Molkenboer

Maatschappelijke agenda

15 april 2019
Programmateam SD

2019-2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	4
1.1.	Aanleiding.....	4
1.2.	Waarom een Maatschappelijke Agenda?	4
1.3.	Voor wie?	4
1.4.	Leeswijzer	5
2.	Visie, algemene uitgangspunten en rolverdeling.....	6
2.1.	Visie	6
2.2.	Algemene uitgangspunten	7
2.3.	Rolverdeling gemeente-inwoners-organisaties	8
2.4.	Samen met inwoners en organisaties	8
2.5.	Werkwijze: opgavengestuurd en integraal	9
3.	Overkoepelende beleidsprioriteiten	10
3.1.	Kaders Prioriteit 1. Invoering casemanagement (project Begeleiding Dichtbij)	11
3.2.	Kaders prioriteit 2. Inkoop	13
3.3.	Kaders prioriteit 3. Versterking voorliggend veld	14
3.4.	Kaders prioriteit 4. Sociaal werken in de wijk	15
3.5.	Kaders prioriteit 5. Participatie	17
4.	Thema: gezondheid en bewegen	20
4.1.	Feiten en cijfers	20
4.2.	De maatschappelijke opgave	21
4.3.	Beleidsprioriteiten.....	21
4.4.	Wat willen we bereiken?.....	22
4.5.	Wat gaan we doen?.....	22
4.6.	Hoe gaan we dit meten?	23
5.	Groei, ontwikkeling en leren	24
5.1.	Feiten en cijfers	24
5.2.	Maatschappelijke opgaven	24
5.3.	Beleidsprioriteiten.....	24
5.4.	Wat willen we bereiken?.....	25
5.5.	Wat gaan we doen?.....	26
5.6.	Hoe gaan we dit meten?	27
6.	Maatschappelijke ondersteuning en betrokkenheid	28
6.1.	Feiten en cijfers	28
6.2.	De maatschappelijke opgaven	29

6.3.	Beleidsprioriteiten.....	29
6.4.	Wat willen we bereiken (effecten en resultaten)	31
6.5.	Hoe gaan we dit doen?	32
6.6.	Hoe gaan we dit meten?	32
7.	Werk en inkomen.....	33
7.1.	Feiten en cijfers	33
7.2.	Maatschappelijke opgave.....	33
7.3.	Beleidsprioriteiten.....	33
7.4.	Wat willen we bereiken?.....	35
7.5.	Wat gaan we doen?.....	36
7.6.	Hoe gaan we dit meten?	36
8.	Wonen met zorg.....	37
8.1.	Feiten en cijfers	37
8.2.	Maatschappelijke opgave.....	39
8.3.	Beleidsprioriteiten.....	39
8.4.	Wat willen we bereiken?.....	39
8.5.	Wat gaan we doen?.....	40
8.6.	Hoe gaan we dit meten?	40
9.	Uitvoering, monitoring en communicatie	41
9.1.	Samen uitvoeren	41
9.2.	Sturing: contract en contact.....	41
9.3.	Communicatie	41
10.	Financiën	42
	Bijlage 1. Overzicht visie, algemene uitgangspunten en beleidskaders	
	Bijlage 2. Staat van Woerden (apart document)	
	Bijlage 3. Wijkanalyse (apart document)	
	Bijlage 4. Begrippenlijst inclusief spinnenweb van Huber	

1. Inleiding

Als het even zelf niet meer lukt, kun je naar de gemeente (WoerdenWijzer) voor werk, inkomen, schuldhelpverlening, jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en welzijnsvoorzieningen. Dat ging nog niet zo lang geleden heel anders. Een belangrijk deel van deze sociale taken werd uitgevoerd door grote instanties. Bijvoorbeeld het zorgkantoor en het UWV. Zij zorgden van oudsher dat we gelijke gevallen gelijk behandelden: het idee van de verzorgingsstaat. In de dagelijkse praktijk bleek echter dat gelijke gevallen helemaal niet gelijk zijn. Mensen verschillen. De oplossing voor de een is dat niet voor de ander. De grote organisaties slaagden er onvoldoende in hun collectieve aanbod in te zetten als oplossing voor individuele ondersteuningsvragen. Het was daarom de kunst om (op papier) gelijke gevallen ongelijk te kunnen behandelen. Geen standaardoplossingen, maar maatwerk was het devies. De taken werden daarom gedecentraliseerd naar gemeenten. Zodoende kreeg ook Woerden een nieuw Sociaal Domein en werden wij de afgelopen jaren o.a. verantwoordelijk voor de nieuwe taken Wmo (Begeleiding), de Jeugdwet en de Participatiewet. Deze overheveling (transitie) van deze taken ging goed. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren al flinke verbeteringen in gang gezet. In het algemeen kunnen wij dan ook zeggen dat het goed gaat in het sociaal domein in Woerden. Er staan stevige organisaties, cliënten zijn tevreden en inwoners zijn bovengemiddeld zelfredzaam en sociaal actief.

1.1. Aanleiding

Uit de evaluatie van het Sociaal Domein bleek echter ook dat er nog wel verbetering mogelijk is. Inwoners vinden WoerdenWijzer te laat, of niet. Daardoor lopen ze lang door met problemen. Als ze eenmaal bij ons komen, dan beschikt niet iedereen over eigen regie. Inwoners willen dan ook beter worden begeleid. Bovendien is keuzevrijheid fijn, maar geven zowel inwoners, als consulenten en zorgaanbieders aan dat er teveel zorgaanbieders zijn gecontracteerd om goed te kunnen samenwerken. Ook ontstond de indruk dat een deel van onze inwoners wel behoefte heeft aan participatie, maar (nog) onvoldoende wordt begeleid. Deze aanbevelingen vanuit de evaluatie zijn het uitgangspunt voor het bepalen van onze focus voor de toekomst. Het college richt zich met het coalitieakkoord daarom ook op de verdere ontwikkeling en transformatie van het Sociaal Domein.

1.2. Waarom een Maatschappelijke Agenda?

Het Sociaal Domein is groot. En complex. Het is inmiddels het grootste beleidsterrein van de gemeente als je kijkt naar aantallen (inwoners/cliënten) en kosten. Het gaat ook over veel verschillende beleidsthema's. In haar complexiteit is het soms moeilijk om overzicht te bewaren en te zien hoe beleid met elkaar samenhangt. Daarom kiest het college van de gemeente Woerden ervoor om te werken met de Maatschappelijke Agenda.

In deze agenda staan de meerjarige kaders voor de komende jaren op verschillende integrale thema's. 'Daarboven' formuleren wij een algemene visie en uitgangspunten voor het Sociaal Domein. Om te bepalen wat onze focus voor deze thema's is, maakt Woerden een analyse van feiten, cijfers en trends; 'de Staat van Woerden' (bijlage 2). Recent maakten wij deze analyse ook op wijkniveau (bijlage 3). Ook toekomstige ontwikkelingen die op de gemeente af komen, zoals maatschappelijke trends (o.a. vergrijzing, individualisering) en landelijke ontwikkelingen (o.a. beschermd wonen) hebben wij waar relevant meegewogen in het maken van onze analyse. Op basis van deze analyse werkten wij samen met onze maatschappelijke partners per thema uit wat onze opgaven, effecten, resultaten en bijbehorende inspanningen zijn in het Sociaal Domein.

1.3. Voor wie?

Met de Maatschappelijke Agenda legt het college ten eerste de beleidsmatige koers voor aan de gemeenteraad. Hierdoor kan de gemeenteraad het beleid vaststellen op een overzichtelijke en samenhangende manier. Het is één integrale agenda voor het hele Sociaal Domein. Het voorkomt versplintering van beleid en draagt eraan bij dat de raad, college en ambtenaren niet hoeven te werken met tal van afzonderlijke beleidsnota's.

De Maatschappelijke Agenda is tevens de leidraad voor het college om het gesprek met haar maatschappelijke partners vorm te geven. Afspraken over (maatschappelijke) effecten, resultaten, inspanningen en de bekostiging daarvan worden gevoerd op basis van het beleid in de Maatschappelijke Agenda. De gemeente bepaalt daarmee -op basis van de Staat van Woerden en input van onze inwoners en partners- het 'wat'. De uitvoering: 'het hoe' laten wij over aan onze maatschappelijke partners.

1.4. Leeswijzer

In deze maatschappelijke agenda leggen wij allereerst onze overkoepelende visie, uitgangspunten en prioriteiten voor de komende jaren vast. Deze zijn samengevat in bijlage 1 bij deze MAG. Dit is het kader van waaruit wij binnen het gehele sociaal domein werken aan realisatie van onze maatschappelijke opgaven. We stellen daarbij een aantal prioriteiten. Deze 'prioriteiten' zijn de vijf grote opgave overstijgende projecten waaraan wij de komende jaren werken. In hoofdstuk 5 t/m 9 staat vervolgens per thema uitgewerkt welke highlights wij zien. En wat op basis daarvan onze focus (maatschappelijke opgaven) voor de komende jaren is. Tot slot geven wij per hoofdstuk aan hoe we realisatie van onze opgaven gaan meten. In bijlage 4 hebben wij een begrippenlijst opgenomen.

2. Visie, algemene uitgangspunten en rolverdeling

2.1. Visie

De wereld is een stuk kleiner geworden. We reizen meer en online ben je overal met een paar muisklikken. Toch leven de meeste mensen hun leven vooral in hun eigen buurt, dorp, wijk of plaats. De kinderen gaan er naar school, je ontmoet er je buren, je hebt er je vrienden, sport en vrijwilligerswerk. Thuis is dus belangrijk. Het is waar uw leven zich afspeelt. Thuis is een plek waar we ons veilig moeten voelen en waar we omzien naar elkaar. In goede en in slechte tijden. En waar alle mensen mee kunnen doen naar eigen vermogen. We beseffen dat dit niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Soms hebben mensen hier (blijvend) hulp bij nodig.

Het is daarom onze visie dat de gemeente Woerden minder moet werken vanuit het stadhuis. Vooral ook als het gaat om (kwetsbare) inwoners die ondersteuning nodig hebben op het gebied van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, schuldhulpverlening, werk en inkomen ofwel: het Sociaal Domein. Als inwoners extra ondersteuning nodig hebben, dan helpt de gemeente. Dat doen wij het liefst dichtbij huis met laagdrempelige voorzieningen. We zorgen dat we actief aansluiten in de wijken en dorpen: "het thuis van onze inwoners". We pikken signalen snel op en bieden een vangnet voor diegenen die het (even) niet alleen kunnen.

Als er meer zorg en ondersteuning nodig is, dan begeleiden wij inwoners goed naar meer specialistische voorzieningen. Wij zien het ook als onze verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat betrokken partijen goed samenwerken en aansluiten op het leven en de omgeving van mensen.

2.2. Algemene uitgangspunten

Vanuit bovenstaande visie zijn negen algemene uitgangspunten de basis voor de uitvoering van deze maatschappelijke agenda en realisatie van onze maatschappelijke opgaven per thema. Deze uitgangspunten hebben betrekking op:

1. Wat wij inhoudelijk willen bereiken in het Sociaal Domein in Woerden
2. Hoe wij als gemeente hieraan samen willen werken met anderen
3. Wat wij als gemeentelijke organisatie doen om aan deze uitgangspunten te werken

1. Inclusief werken en denken vormt de basis voor al onze beleidsvoornemens in het sociaal domein. Dat betekent dat in Woerden iedereen kan meedoen naar vermogen.
 - Inwoners bepalen zelf (eigen regie)
 - Onze inwoners doen en kunnen zoveel mogelijk zelf (eigen kracht) en krijgen daarbij ondersteuning wanneer dat nodig is.
2. We zetten in op preventie en goed bereikbare, vrij toegankelijke en laagdrempelige voorzieningen in scholen, wijken en buurten. We bieden daarbij de juiste hulp en ondersteuning op het juiste moment.
3. De ondersteuningsbehoefte van de inwoner is leidend binnen de (wettelijke) mogelijkheden. Budget, processen, wettelijke regelingen en organisaties zijn dat niet. Het uitgangspunt is dat we vragen naar wat de inwoner nodig heeft om mee te doen aan de samenleving.
 - Grensvlakdiscussies mogen niet leiden tot uitstel of afstel van de benodigde ondersteuning aan onze inwoners. We zoeken naar mogelijkheden binnen de wettelijke kaders om hier creatief en innovatief mee om te gaan.
4. We werken integraal en ontschot aan onze maatschappelijke opgaven.
5. Specialistische maatwerkvoorzieningen moeten niet afhankelijk zijn van het aanbod, maar sluiten daadwerkelijk aan op de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Maatwerk is zo effectief mogelijk voor de inwoner en zo efficiënt mogelijk voor de gemeente.
6. Wij zijn een actieve en betrouwbare samenwerkingspartner.
 - De gemeente Woerden werkt niet alleen voor, maar vooral ook samen met inwoners en maatschappelijke partners zoals stichtingen, verenigingen, huisartsen, kerken, zorgaanbieders en meer. We praten met onze samenwerkingspartners over wat we gaan doen. Wij vertellen anderen niet hoe ze hun werk moeten doen, maar kijken naar realisatie van opgaven, effecten en resultaten.
 - We werken transparant: we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen.
 - We werken niet aanbod maar vraaggericht.
7. We doen in Woerden lokaal wat kan, maar zoeken de samenwerking op in de regio als dat helpt of het aanbod lokaal niet geboden wordt.
8. Wij werken data gestuurd. Beleid, uitvoering, de inkoop van maatwerk en subsidies en de verantwoording hierover zijn gebaseerd op verhalen en ervaringen van onze inwoners en meetbare feiten en cijfers. Daarbij zijn tellen (kwantitatieve indicatoren) en vertellen (kwalitatieve informatie door storytelling) even belangrijk.
9. De gemeente Woerden werkt gebiedsgericht, proactief en outreachend zodat wij optimaal aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners.
 - Ons beleid is geen eenheidsworst, maar kent per wijk of dorp andere accenten die aansluiten bij de wensen en behoeften van inwoners.
 - Wij gaan actief op pad om te zien en horen wat er speelt in onze wijken en dorpen.
 - Ook bij het gebiedsgericht werken staan de wensen en behoeften van onze inwoners centraal. We werken gebiedsgericht wanneer dit helpend is voor (de ondersteuning aan) onze inwoners. Dat betekent dat de privacy en veiligheid van onze inwoners en continuïteit en kwaliteit van ondersteuning aan onze inwoners leidend is.
10. Uitvoering van de maatschappelijke agenda vindt plaats binnen de financiële kaders zoals deze jaarlijks worden vastgesteld in de programmabegroting door de gemeenteraad. We monitoren effecten en resultaten in overleg met de gemeenteraad.
11. De beleidskaders en thema's in de maatschappelijke agenda richten zich op het bevorderen van de positieve gezondheid (zie bijlage 4) van onze inwoners.

2.3. Rolverdeling gemeente-inwoners-organisaties

Voor de realisatie van bovenstaande uitgangspunten is een goede rolverdeling nodig tussen de gemeente, de maatschappelijke organisaties en de inwoners. Zodat duidelijk is wat inwoners en organisaties van de gemeente kunnen verwachten en vice versa. Hieronder een korte omschrijving van deze rolverdeling:

Organisaties...:

- nemen de ruimte om dat te doen waar zij goed in zijn, gefocust op realisatie van onze opgaven;
- zoeken de samenwerking met andere vrijwillige- en professionele organisaties;
- pakken hun rol als opdrachtnemer vanuit partnerschap met de gemeente en andere organisaties;
- ondersteunen onze inwoners en vrijwilligers in hun eigen leefomgeving zonder de regie over te nemen;
- hebben vertrouwen in zichzelf en elkaar en durven los te laten als inzet van een andere organisatie beter past.

Inwoners...:

- worden uitgedaagd vanuit hun eigen talent en mogelijkheden mee te doen;
- kunnen een zinvolle bijdrage leveren aan de samenleving voor en door andere inwoners;
- stellen hun hulp- en ondersteuningsvragen dichtbij en hebben één aanspreekpunt;
- worden snel geholpen, om te voorkomen dat een kleine vraag een groot probleem wordt.

De gemeente...:

- coördineert en stimuleert verbinding;
- stuurt op effecten: wij denken samen met organisaties na over het 'wat' maar laten 'het hoe' over aan organisaties;
- vraagt geen verantwoording op uren en activiteiten maar op de bereikte resultaten in de samenleving;
- gaat voor langdurige samenwerkingsrelaties, opgebouwd vanuit vertrouwen;
- is opdrachtgever vanuit partnerschap met andere organisaties;
- regelt gegevensoverdracht aan de hand van de privacywetgeving.

2.4. Samen met inwoners en organisaties

Het bepalen van onze maatschappelijke opgaven voor de komende jaren doen wij niet vanuit het stadhuis. Deze maatschappelijke agenda is gebaseerd op wat leeft in de gemeente, onder inwoners en onder organisaties. We hebben die input op meerdere manieren opgehaald:

1. Eind 2017 hebben we een brede evaluatie gehouden. Hiervoor interviewden we inwoners, maatschappelijke partijen en uitvoerders. De aanbevelingen uit deze evaluatie zijn de basis geweest voor de taskforce sociaal domein, en deze taskforce was de basis voor de uitgangspunten in het nieuwe coalitieakkoord voor het sociaal domein
2. We hebben alle relevante feiten en cijfers vanuit diverse onderzoeken verzameld, geanalyseerd en geactualiseerd in de nieuwe Staat van Woerden 2018. Daarnaast hebben we de cijfers vertaald naar wijkniveau in de wijkanalyses.
3. We hebben op 2 juli een brede bijeenkomst georganiseerd met alle maatschappelijke organisaties in de gemeente. Tijdens deze bijeenkomst hebben we gezamenlijk met de partners op de vijf thema's de maatschappelijke opgaven bepaald.
4. We hebben eind 2018 een aantal sessies georganiseerd met wijk- en dorpsplatforms om de wijkanalyses te presenteren en de behoefte vanuit de wijken en dorpen op te halen.
5. We hebben diverse gesprekken georganiseerd met stakeholders (NIO, maatschappelijke organisaties, participatieraad). De opbrengst uit deze gesprekken is verwerkt in de uitgangspunten en maatschappelijke opgaven.
6. We hebben een meedenkgroep opgericht. Deze meedenkgroep bestaat uit inwoners met een brede blik van het sociaal domein die op inhoud kritisch hebben meegedacht met het op te stellen beleid.

Ook bij de uitvoering/implementatie van het beleid blijven wij onze inwoners, maatschappelijke partners en de meedenkgroep betrekken.

2.5. Werkwijze: opgavengestuurd en integraal

De Maatschappelijke Agenda is het integrale en samenhangende beleidskader voor de aankomende raadsperiode. Hoe wij het beleid gaan uitvoeren is een andere vraag. Het eerlijke antwoord is dat wij dat vaak ook nog niet weten, omdat de uitvoering nog in de toekomst moet plaatsvinden. Bovendien vertrouwen wij maatschappelijke partners erop het “hoe” vorm te geven. In z'n algemeenheid hanteert de gemeente Woerden de volgende uitgangspunten/sturingsprincipe voor het “hoe”, oftewel de uitvoering:

- De gemeente Woerden werkt opgavengestuurd. De focus ligt daarbij niet op beleid maken, maar op samen doen en samen bouwen. In de begroting staan vijf thema's. In elk thema staan de opgaven centraal. We gaan de komende jaren in opgaveteams werken aan deze maatschappelijke opgaven. De opgaveteams bestaan uit die mensen –zowel in als extern- die nodig zijn om de inspanningen uit te voeren om zo de resultaten, effecten en uiteindelijk opgaven te bereiken.
- Doordat de maatschappelijke opgave centraal staat werken opgaveteams integraal en samenhangend met in- en externe partners aan een maatschappelijke vraagstuk. Daarmee voorkomen wij schotten in de uitvoering. Bijvoorbeeld tussen jeugd, Wmo en werk en inkomen.
- In de opgaveteams wordt gewerkt met verschillende rollen. Zodat ieder vanuit zijn eigen talent, kennis en expertise een bijdrage levert aan het resultaat.
- De focus bij opgavengestuurd werken ligt op 'doen'. Daarom is bij de start van het opgavengestuurd werken een werkwijze geïntroduceerd waarbij opgaveteams met elkaar per drie maanden een planning maken. In deze planning staan concrete inspanningen (acties). Deze planning wordt met elkaar uitgevoerd en bijgesteld. De kern is dat het team gezamenlijk verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de inspanningen en daarmee het bereiken van de resultaten en dat de voortgang wekelijks met elkaar gemonitord wordt. Op die manier weet het team van elkaar wie waarvoor verantwoordelijk is, en knippen zij langere termijn plannen op in kleine concrete stappen zodat er steeds focus is op het behalen van de resultaten.
- Opgavengestuurd werken betekent een rolverschuiving voor alle partijen. Niet alleen voor de ambtelijke organisatie, maar ook voor externe partijen. En ook het college en de gemeenteraad moeten durven loslaten. De gemeente is niet altijd leidend bij het realiseren van een maatschappelijke opgave. Daarom werkt de gemeente samen vanuit partnerschap en hangt het van de opgave af welke rol de gemeente op zich neemt.

Wij beseffen tot slot dat de maatschappij voortdurend in verandering is en dat flexibiliteit en bijsturen waar nodig voorwaardelijk is. Daarom is deze maatschappelijke agenda nadrukkelijk geen blauwdruk maar een dynamisch document waarvan we de voortgang voortdurend monitoren en bijsturen. En ook buiten 'het sociaal domein' leggen we verbindingen en werken we integraal waar mogelijk. Voorbeelden daarvan zijn de linken met de ontwikkelingen rondom de omgevingswet en duurzaamheid. Of de herijking van de cultuurvisie in 2019. Een goed moment om met strategische partners Cultuur te verkennen op welke manier we de komende jaren kunnen samenwerken op gezamenlijke maatschappelijke doelstellingen. Wij zien het Sociaal Domein dus niet smal maar kijken breed en zoeken de verbinding met andere domeinen of ontwikkelingen waar dat vanuit de maatschappelijke opgaven van onze gemeente logisch is.

3. Overkoepelende beleidsprioriteiten

De gemeente Woerden wil vanuit bovenstaande visie werken aan de benoemde algemene uitgangspunten. We willen daarbij de komende jaren het goede behouden én verbeteren wat nodig is. Dit doen wij door het formuleren van onze maatschappelijke opgaven op vijf thema's in de hierna volgende hoofdstukken:

1. Gezondheid en bewegen
2. Groei, ontwikkeling en leren
3. Maatschappelijke ondersteuning en betrokkenheid
4. Werk en inkomen
5. Wonen met zorg

Aan deze thema's werken we opgavengestuurd in vijf opgaveteams. Er zijn echter een aantal ambities (beleidsprioriteiten) die meerdere thema's raken. Deze ambities geven wij de komende periode prioriteit en voeren wij opgaveteam overstijgend uit. In dit hoofdstuk werken we de kaders voor deze ambities uit. In de thematische hoofdstukken geven we vervolgens aan hoe deze kaders de specifieke thema's raken onder de paragraaf 'beleidsprioriteiten'. De manier waarop de thema's en domeinbrede ambities elkaar raken is te zien in onderstaand plaatje:

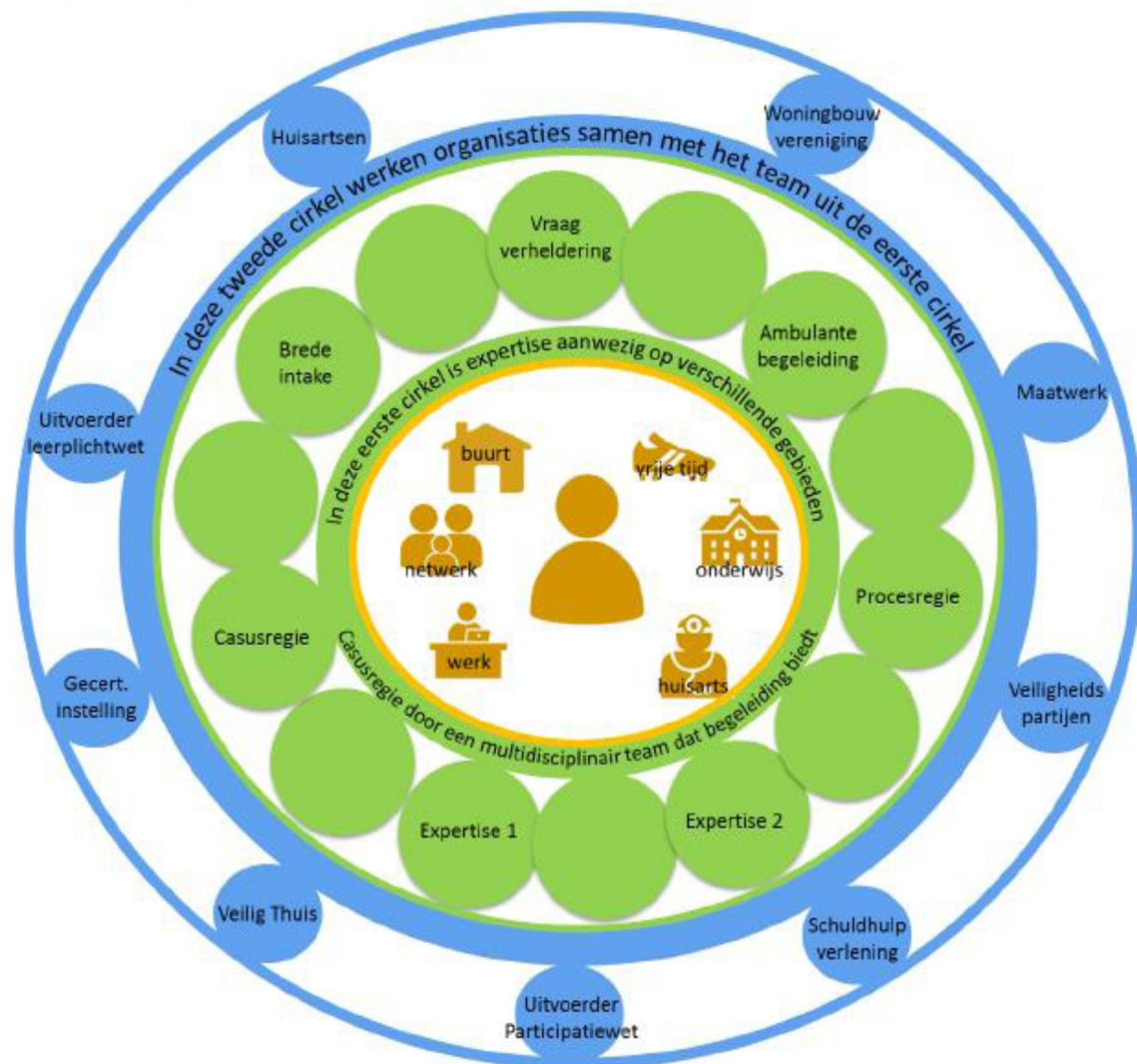

3.1. Kaders Prioriteit 1. Invoering casemanagement (project Begeleiding Dichtbij)

Het doel van dit project is om WoerdenWijzer anders in te richten. We voeren casemanagement in voor betere begeleiding naar ondersteuning, zorg, werk, inkomen en snellere hulp bij problematische schulden. Per 1 januari 2020 moet het nieuwe model van Begeleiding Dichtbij zijn ingevoerd. Deze werkwijze sluit toevalligerwijs goed aan op de actualiteit: in januari 2019 publiceerde het CPB dat wijkteams 14% duurder zijn (de wijkteambenadering nader bekeken, CPB, 18 januari 2019). De kracht van het nieuwe WoerdenWijzer is dan ook dat de casemanagers (gemeente) erop toezien dat inwoners de juiste zorg ontvangen en niet onnodig lang in zorg blijven. Zij staan naast de inwoner. De samenwerkingspartners (hulpverlening) sluiten in een nieuwe organisatie beter aan op onze werkprocessen, waardoor de doelmatigheid en doeltreffendheid van hulp en ondersteuning verbeterd.

In onderstaand plaatje is weergegeven hoe het algemene model eruit ziet. De expertises verschillen per team. Voorbeelden van expertise die onderdeel uitmaken van de teams zijn welzijnsconsulenten (verbinding voorliggend veld), mantelzorgondersteuning, maatschappelijk werkers, sociaal raadslieden, opvoeddeskundigen, POH's jeugd GGZ (geestelijke gezondheidszorg) en ambulante begeleiders.

Begeleiding Dichtbij: het Woerdense model (algemeen)

Algemene uitgangspunten

- We gaan uit van de inwoner en de leefwereld om de inwoner heen; daar is het sociale leven en daar gebeurt het! Daar zijn de sociale ontmoetingen en daar helpen inwoners elkaar op een natuurlijke en informele manier. Daar worden ook vragen voor zorg en ondersteuning gesignaleerd, daar zijn de “vindplaatsen”. En worden deze in de meeste gevallen ook al in de krachtige Woerdense samenleving opgepakt!
- De eigen regie en de zelfredzaamheid van de inwoner en het netwerk om de inwoner heen blijft het uitgangspunt.
- Wanneer dit niet voldoende helpend is, ondersteunen we de inwoner dichtbij vanuit een sociaal team (de eerste cirkel om de inwoner heen). Dit team doet een brede vraagverheldering. We gaan hierbij uit van wat de inwoner en het systeem om de inwoner nodig heeft en toetsen dit aan onze rolopvatting als gemeente. We bieden indien helpend zelf kortdurende ambulante begeleiding. Wanneer de inwoner onvoldoende eigen regie heeft, ondersteunen we met casusregie en/ of met procesregie.
- Zittend personeel blijft in dienst van de gemeente Woerden. De manier waarop samenwerkingspartners aansluiten op onze werkwijze wordt nog nader uitgewerkt in samenwerking met onze maatschappelijke partners en zorgaanbieders.

Beleidskaders

- Woerden Wijzer blijft de toegang tot de Jeugdwet en de Wmo en bestaat uit het Jeugd- en Gezinsteam, het Sociaal Team, de integrale toegang (balie, mail en telefoon) en een gedragswetenschapper;
- De casemanager is het vaste aanspreekpunt, verricht de intake, maakt samen met de inwoner het ondersteuningsplan, regelt (beschikt) indien nodig voorzieningen, monitort voortgang en evalueert zorg/ondersteuning met inwoners en zorgaanbieders;
- Het casemanagement bestaat uit twee functies: de casusregisseur en de procesregisseur. De casusregisseurs ondersteunen ongeveer 80% van de cliënten met enkelvoudige problemen. De procesregisseurs ondersteunen (ong.) 20% van de cliënten met multiproblematiek op drie of meer wetten/levensgebieden;
- Het is de opdracht van de casemanager om er samen met de inwoners naar oplossingen te zoeken waarbij nadrukkelijk gezocht wordt naar (combinaties van) voorliggende inzet en maatwerkvoorzieningen. Daarnaast zorgt de casemanager ervoor dat de ondersteuning zo effectief mogelijk is. Het is de opdracht voor de gemeente ervoor te zorgen dat de ondersteuning zo efficiënt mogelijk is;
- Casemanagers zijn het vaste aanspreekpunt voor een inwoner en zorgen ervoor dat inwoners in de keten van zorg en ondersteuning niet onnodig hun verhaal hoeven te herhalen.
- Om het casemanagement heen wordt een schil van diverse expertises (begeleiders) verbonden aan Woerden Wijzer. Professionals uit deze schil worden ingezet door de casemanager. Voorbeelden zijn welzijnsconsulenten, maatschappelijk werkers, sociaal raadslieden, opvoeddeskundigen, POH's jeugd GGZ (geestelijke gezondheidszorg) en ambulante begeleiders.
- Als het nodig is werken we op school en in de wijk;

Resultaten

Deze doelstellingen hebben wij concreter en smarter omschreven in de programmabegroting 2019 onder de verschillende thema's binnen het Sociaal Domein. Aan de programmabegroting hebben wij ook concrete inspanningen gehangen om dit te gaan doen. Wij willen met de invoering van Begeleiding Dichtbij de volgende resultaten bereiken:

- Het percentage inwoners dat weet waar zij naar toe moeten met een hulpvraag is minimaal 85% in 2019. De ambitie is om dit in 2022 op 90% te krijgen.
- Het percentage inwoners dat zegt dat er samen gezocht is naar oplossingen, stijgt naar 85 % in 2019. De ambitie is om dit in 2022 op 90% te krijgen. (82% in 2017)
- Het percentage inwoners dat zegt dat de kwaliteit van ondersteuning goed is, stijgt minimaal naar 90% in 2019 (2017 88%)

- Het percentage beschikkingen waarbij sprake is van een arrangement tussen informele en formele zorg stijgt in 2020 ten opzichte van 2019.
- Als inwoners ondersteuning nodig hebben, werkt de gemeente integraal vanuit de domeinen Jeugdwet, Wmo, Participatiewet, en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening zodat zij snel geholpen worden en hun verhaal niet opnieuw hoeven te doen.

Wat gaan we doen?

2019

We gaan bouwen aan twee multidisciplinaire teams: het Jeugd- en Gezinsteam en het Sociaal team. Voor beide brengen wij in kaart hoe het casemanagement eruit ziet, wat het werkproces is, welke functieprofielen het betreft en de daarbij horende capaciteit en kosten. De toeleiding van de casuïstiek en daarmee de verdeling van de capaciteit over de teams wordt gemaakt op basis van een nog op te stellen beslisboom. Het uitgangspunt een gezin, een plan, een regisseur blijft daarbij staand beleid. Tevens werken wij uit hoe wij samen gaan werken met andere (zorg)organisaties die gaan aansluiten op het werkproces van Woerden Wijzer.

2020 en verder

Per 2020 is de nieuwe werkwijze is geïmplementeerd. We hebben hierover afspraken gemaakt en die vastgelegd met onze maatschappelijke partners.

3.2. Kaders prioriteit 2. Inkoop

We willen met minder aanbieders intensiever samenwerken. Daarom kopen we vanaf 2021 ons maatwerk opnieuw en anders in.

Algemene uitgangspunten

- We werken bij het aanbesteden van de maatwerkvoorzieningen waar mogelijk samen met de regio Utrecht West. De e z.g. essentiële functies (o.a. gesloten jeugdhulp) en Beschermd Wonen worden in aparte aanbestedingen in resp. 2020 en 2021 bovenregionaal aanbesteed.
- De beleidskaders voor het Sociaal Domein van onze gemeente zijn leidend voor het bepalen van de wijze waarop wij samen met de regio het maatwerk inkopen.
- Bij de inkoop van ons maatwerk maken wij afspraken met de aanbieders over SROI.

Beleidskaders

- De aanbesteding ondersteunt de invulling van casemanagement, de samenwerking tussen partijen en sluit aan op de behoefte in de wijk;
- In Woerden willen we intensiever samenwerken met minder zorgaanbieders tegen hogere kwaliteit;
- Inwoners hebben keuzevrijheid;
- Specialistische zorg bij complexe problematiek blijft gegarandeerd.

Resultaten

- Bestuurlijk draagvlak in regio voor aanbestedingsmodel in tweede kwartaal 2019.
- Start aanbesteding eerste kwartaal 2020.
- Gunning van de aanbesteding in derde kwartaal 2020.
- Ingang nieuwe contracten met gegunde aanbieders vanaf 1-1-2021

Wat gaan we doen?

2019

In 2019 start de voorbereiding op de inkoop. Zowel Jeugdhulp als Wmo zal middels een openbare

aanbesteding worden ingekocht. Gedurende het aanbestedingstraject zullen er nog nadere keuzes worden gemaakt, zoals wat de meest logische indeling is in percelen en welke (kwaliteits)eisen daaraan worden verbonden.

2020

In 2020 start de feitelijke aanbestedingsprocedure en volgt de gunning.

2021

Vanaf 2021 zijn de contracten met de maatwerkaanbieders gegund. In deze contracten nemen wij afspraken op over de samenwerking, zowel met de gemeente zelf als onderling tussen aanbieders, en met het voorliggend veld.

3.3. Kaders prioriteit 3. Versterking voorliggend veld

Dit project richt zich op het neerzetten van een verbeterd voorliggend aanbod. De gemeente gaat de komende jaren alle subsidies tegen het licht houden in relatie tot het leveren van een bijdrage aan de realisatie van de maatschappelijke opgaven. De gemeente streeft ernaar om de bestaande afspraken met organisaties te herijken en met organisaties subsidieafspraken te maken die aansluiten op het leveren van een bijdrage in het kader van de maatschappelijke opgaven.

Algemene uitgangspunten

De gemeente houdt de komende jaren alle subsidies tegen het licht in relatie tot het leveren van een bijdrage aan de realisatie van de maatschappelijke opgaven.

Daarbij wordt niet langer organisatiegericht maar inhoudsgericht gesubsidieerd: partijen worden gesubsidieerd voor de inhoudelijke bijdragen die geleverd worden aan realisatie van onze maatschappelijke opgaven.

Beleidskaders

- We zetten in op preventie en investeren daarom in onze voorliggende voorzieningen. Deze voorzieningen zijn waar mogelijk en nodig dichtbij de inwoner, laagdrempelig, vrij toegankelijk, sluiten aan op Woerden Wijzer en voorzien in de vragen en behoeften van de wijken en dorpen.
- Wij waarderen en ondersteunen de organisaties in het voorliggende veld en stimuleren actief vertrouwen en samenwerking tussen organisaties in het voorliggende veld onderling maar ook tussen informele organisaties en de 1^e en 2^e lijn.
- Na de subsidieherijking zetten wij waar mogelijk in op meerjarige afspraken met onze subsidiepartners.

Resultaten

- Uiterlijk op 1 januari 2021 moeten de prestatieafspraken en de dienstverlening van alle organisaties zijn omgevormd in relatie tot de bijdrage die de subsidies leveren aan realisatie van onze opgaven.
- De gemeente verstrekt alleen nog subsidies die een aantoonbare bijdrage leveren aan de realisatie van onze maatschappelijke opgaven.
- Voorliggende functies zijn geïntegreerd in de toegang tot het Sociaal Domein.
- Verschuiving middelen van maatwerk naar voorliggend leidt tot toename gebruik voorliggende voorzieningen t.o.v. de huidige situatie.

Wat gaan we doen?

We gaan op basis van onze maatschappelijke opgaven subsidie verstrekken. Daarvoor houden we alle

bestaande afspraken met organisaties die subsidie ontvangen vanuit het Sociaal Domein (programma 3) tegen het licht. Hieronder vallen alle subsidies in het voorliggende veld (NIO- organisaties, Welzijn Woerden, Kwadraad). Vanaf 2021 zal een nieuwe subsidieregeling van kracht zijn. Het is daarbij niet ons doel om minder te besteden aan subsidies, wel om het geld gericht te besteden. Om deze verandering mogelijk te maken richten wij de subsidieverstrekking vanaf 2019 anders in.

2019

In de periode tot en met 2021 bouwen wij de subsidies gefaseerd af. In 2019 stellen we samen met de maatschappelijke partners een nieuw programma van eisen op gebaseerd op onze maatschappelijke opgaven. Voor 2019 wordt 90% van de subsidie structureel verleend en wordt 10% incidenteel verleend. In het jaar 2020 wordt de verhouding 80% structureel en 20% incidenteel.

2020

In 2020 doen wij op basis van het programma van eisen een uitvraag bij alle subsidiepartijen.

2021

Vanaf 2021 hebben wij nieuwe subsidieafspraken gemaakt met subsidieorganisaties gebaseerd op realisatie van onze maatschappelijke opgaven. Wij kiezen daarbij voor duurzame (meerjarige) afspraken en intensieve samenwerking.

3.4. Kaders prioriteit 4. Sociaal werken in de wijk

Met dit project willen we nog beter aansluiten op de leefwereld van onze inwoners. Ook willen we het lokale netwerk verstevigen, verbinding leggen tussen de verschillende organisaties die actief zijn en inwoners in hun eigen dorp en wijk actief maken en houden. Om dit te bereiken zetten we met dit project ook in op de realisatie van 'huizen van.....' (de naam verschilt per locatie, bijvoorbeeld: huis van Woerden, huis van Kamerik, Zegveld, Harmelen, etc.). Dit project heeft veel samenhang met begeleiding dichtbij, versterking voorliggend veld en Participatie. Hieronder volgen de uitgangspunten (kaders), het doel, de effecten en resultaten van dit project.

Algemene uitgangspunten sociaal werken in de wijk:

Verantwoordelijkheid, organisatie en uitvoering decentraal

- Op de verschillende niveaus hebben de lokale partijen en inwoners verantwoordelijkheid. Het aanbod in de wijk wordt bepaald door wat er nodig is in de wijk. Dit aanbod komt van de verschillende professionele organisaties, vrijwilligersorganisaties en bewoners zelf.
- Waar mogelijk en relevant steunen we de oprichting van lokale programmaraden die de activiteiten in het 'Huis van.....' coördineren en ook een lokale exploitatie stichting. Ook stimuleren we inwonersinitiatieven.

Iedereen doet mee: voor, door en met inwoners

- Inwoners weten elkaar te vinden. Zo kunnen ze elkaar ondersteunen, maar ook elkaar ontmoeten en zo bouwen aan een buurt waar men elkaar kent. Het onderscheid tussen verschillende groepen neemt zo af. Ze organiseren met elkaar activiteiten.
- Een 'Huis van....' is niet voor 1 specifieke groep. We zetten met alle partners in voor een breed gebruik van het Huis. In dat Huis doen de inwoners veel zelf. Wat er gebeurt is altijd in belang van de inwoners. De locatie is laagdrempelig en toegankelijk voor alle doelgroepen.

Verbinden, bouwen en ondersteunen

- In de wijk of het dorp weten alle partijen elkaar te vinden. Ze werken samen en maken gebruik van elkaarsnetwerk en mogelijkheden. Geen losse eilanden, maar mensen en organisaties die samendoen in het belang van de inwoners. Zij worden ondersteund door een 'buurtverbinder'. Dit is een sociale professional die verbindt, bouwt en ondersteunt zodat inwoners, vrijwilligers en professionals elkaar ontmoeten, zich met elkaar verbinden en samen aan de slag gaan.

- De buurtverbinder is veel in de wijk te vinden, op de 'fiets'. Ook heeft deze een ondersteunende rol in het Huis.

Dichtbij en integraal

- De inwoner vindt in zijn eigen leefwereld ondersteuning. Die ondersteuning kan een wijk- of dorpsgenoot zijn met een luisterend oor en levenservaring. Ook is dit 'voorliggend en preventief' aanbod in de vorm van activiteiten door vrijwilligersorganisaties en professionals. Tot slot is 'begeleiding dichtbij' (casemanagement) daar vindbaar.
- Er is een lokaal netwerk en optimale samenwerking door de partijen van maatwerk, voorliggend, werk en inkomen, logische vindplaatsen (scholen, huisartsen, wijkagent, etc.).
- Het Huis kan een van de plekken zijn waar dit geclusterd is. Het Huis is een plaats waar inwoners graag komen. Sociaal werken in de wijk is breder dan de locatie. Het is een concept voor de hele wijk en betreft het hele voorliggende veld.

Continue vernieuwen en aansluiten

- De vragen in een wijk of dorp veranderen. Soms per seizoen, soms over een langere periode. De dynamiek maakt dat het nooit af is. Dat vraagt dat alle betrokken open staan voor vernieuwing, er naar elkaar wordt geluisterd en steeds gezocht wordt naar de 'derde weg'. Daarom is een 'Huis' nooit af, het blijft bewegen. Zowel wat betreft programma-aanbod als betrokken personen.

Beleidskaders

- Ontmoeting, verbinding en samendoen tussen inwoners, vrijwilligers en professionals in de wijk of het dorp staat centraal.
- Inwoners doen mee: zij ontmoeten en ondersteunen elkaar in hun eigen leefomgeving. De gemeente maakt niet het activiteitenprogramma; dat bepalen inwoners met elkaar. Inwoners worden hierin waar nodig ondersteunt. ~~doen inwoners zelf~~
- Inwoners hebben in hun dorp of wijk laagdrempelig toegang tot voorzieningen, informatie en ondersteuning over wonen, werk, inkomen, welzijn en zorg. Ondersteuningsvragen zijn snel in beeld.
- Maatschappelijke partners maken nadrukkelijk deel uit van het lokale netwerk, werken samen en sluiten hun aanbod aan op de behoefte.

Resultaten

Met de realisatie van sociaal werken in de wijk wordt het volgende resultaat bereikt:

- In 7 wijken of buurten van Woerden zijn er centrale plaatsen voor, door en met inwoners, waar nodig gefaciliteerd en ondersteund door een (sociaal) professional. Hier komen ontmoeting, welzijn, zorg en ondersteuning logisch samen.
- Het percentage inwoners tussen 19 en 64 jaar dat ernstig eenzaam is, stijgt tot 2022 niet (2016 = 5,2% / is significant lager dan de subregio en NL). En het percentage inwoners van 65 jaar en ouder dat ernstig eenzaam is, daalt in de periode tot 2022 (2016 = 8,3%) De indicatoren "sociale kracht" en "zelfredzaamheid" blijven relatief hoog ten opzichte van gemeenten in de regio en stijgt tot 2022 (was 7,6 en 8,4 in 2016).
- Het percentage inwoners dat vrijwillige inzet levert daalt niet tot 2022 (2019: 43%)
- Contact in de buurt stijgt met 2%.

Wat gaan we doen?

In de wijken en dorpen komen 'Huizen van...'. Dit zijn zowel bestaande locaties als door inwoners opgezette locaties. Daarnaast zetten wij in op versterking van de lokale netwerken in de wijken en dorpen. Dit doen wij door 'buurtverbinders' (sociaal professionals) aan te stellen. Dit zijn mensen die:

- inwoners ondersteunen
- maatschappelijke partners aan elkaar verbinden
- ondersteunen in de Huizen van Woerden
- en zorgen voor verbinding tussen de sociale teams en Ferm Werk en de informele netwerken en

algemene voorzieningen in de wijk
De buurtverbinders maken geen onderdeel uit van de sociale teams.

De samenwerking tussen de lokale partijen en hun bijdrage aan de huizen van Woerden leggen wij vast in de prestatieafspraken met de subsidiepartners.

Ieder huis van Woerden krijgt een programmaraad, bestaand uit inwoners, die het activiteiten aanbod van het huis bepaalt. Het programma wordt bepaald op basis van de behoeften van inwoners, wijkanalyses, wijk of dorpsagenda en onze maatschappelijke opgaven.

2019

We starten met de ontwikkeling van de Huizen van Woerden en versterking van de lokale netwerken op 4 locaties. Voor deze ontwikkeling richten wij in 2019 een 'Sociale Innovatie Motor' op. Dit wordt een nieuwe opdracht die wij gunnen aan een externe (welzijns)partij. Via de Sociale Innovatie Motor stellen wij de hierboven genoemde 'buurtverbinders' aan.

2020 en verder

We gaan aan de slag met de ontwikkeling van de huizen van Woerden in de andere wijken en dorpen.

3.5. Kaders prioriteit 5. Participatie

Dit onderdeel van de maatschappelijke agenda heeft vooral betrekking op de groep inwoners die zonder intensieve en langer durende ondersteuning niet in staat is in het eigen levensonderhoud te voorzien. Deze inwoners kunnen op korte termijn niet zelfstandig het wettelijk minimum loon verdienen en zullen dit wellicht nooit kunnen. Hiertoe behoren grosso modo de inwoners die Ferm Werk heeft ingedeeld in categorie 3 en 4 en inwoners met een andere inkomensvoorziening met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. In de Kaderbrief 2020 van Ferm Werk zijn initiatieven opgenomen om de ondersteuning van inwoners met een grote afstand tot betaald werk te versterken. Genoemd zijn de doorontwikkeling van werkleerlijnen en het project basis arbeidsmarkt. Het gaat in het onderstaande niet direct om die inwoners die door Ferm Werk relatief eenvoudig naar betaald werk bemiddeld kunnen worden (categorie 1 en 2). De ondersteuning die Ferm Werk aan deze groep biedt is effectief.

Over de thematiek bevordering van participatie heeft de raad net na de zomer 2018 een discussie gevoerd. Die had betrekking op meerdere vragen: wat verstaan we onder participatie? Hoe belangrijk vinden we participatie in de samenleving? Hoe verhoudt de doelstelling participatie in de samenleving zich tot participatie door betaald werk? Welke instrumenten kunnen we inzetten om inwoners te ondersteunen en met welke partijen kunnen we samenwerken om doelstellingen te realiseren? De hier weergegeven prioriteit bouwt voort op de discussie in de raad. In de afgelopen periode zijn de uitkomsten van die discussie vertaald naar de praktijk waarbij gebruik is gemaakt van ervaringen in andere gemeenten. De (beperkte) inventarisatie daarvan is op dit moment nog niet afgerond. Daarnaast is verbinding gelegd met de meer integrale ontwikkelingen binnen het sociaal domein onder de noemers 'begeleiding dichtbij' en 'invoering casemanagement' zoals opgenomen in deze maatschappelijke agenda.

Algemene uitgangspunten

- Als we spreken over Participatie bedoelen we sociale participatie (het hebben van een sociaal netwerk), maatschappelijke participatie (het deelnemen aan geïnstitutionaliseerde activiteiten waardoor een bijdrage aan de samenleving wordt geleverd) en economische participatie (het verwerven en besteden van een inkomen). De prioriteit Participatie richt zich met name op maatschappelijke en economische participatie
- Bevordering van participatie is voor de gemeente belangrijk vanwege de doelstelling uitsluiting van (groepen) inwoners te voorkomen en voortdurend te werken aan het realiseren van een inclusieve samenleving waarin elke inwoner kan meedoen naar vermogen. Wij beseffen dat niet alle inwoners het vermogen hebben om mee te doen.

- Sociale, maatschappelijke en economische participatie heeft een positief effect op het welbevinden van onze inwoners. Participatie helpt voorkomen dat zij vereenzamen, lichamelijke en psychische klachten ontwikkelen en meer een beroep kunnen doen op ondersteuning door de gemeente
- Maatschappelijk en economisch participeren draagt bij aan een 'betekenisvolle' besteding van de dag; het brengt structuur aan in de dag, geeft zin aan het leven en bevordert persoonlijke ontwikkeling en het ervaren van eigenwaarde
- Maatschappelijke en economische participatie bevordert welvaart en welzijn in de samenleving. Door maatschappelijke participatie (vrijwilligerswerk) wordt voorzien in activiteiten die op commerciële basis niet of onvoldoende tot stand komen
- Bij het bevorderen van participatie streven we naar een integrale werkwijze waarbij inwoners zo goed mogelijk worden ondersteund zonder last te hebben van verschillen tussen wettelijke regimes. Bij het bevorderen van participatie zijn veel partijen betrokken (waaronder zorgaanbieders, commerciële re-integratiebedrijven en 'social firms'). We werken samen met hen aan de doelstellingen waarbij we Ferm Werk zien als onze primaire partner.

Beleidskaders

- Inwoners kunnen een gewaardeerde rol vervullen in de samenleving. Als het nodig is ondersteunen wij daarbij met een betekenisvolle dagbesteding.
- Inwoners voorzien met betaald werk in hun eigen levensonderhoud. Als het nodig is ondersteunt de gemeente met bemiddeling, loonkostensubsidie of begeleiding op de werkvloer.
- Inwoners hoeven voor participatie hun verhaal niet onnodig te herhalen. De continuïteit van de ondersteuning is gegarandeerd. Ook als er meerdere uitvoerders betrokken zijn.
- De aanpak tussen doelgroepen verschilt niet wezenlijk: we onderzoeken per inwoner welke instrumenten en partijen nodig zijn.
- Woerden Wijzer en Ferm Werk werken intensief samen om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te activeren. Zij bepalen de verdeling van de caseload op basis van gezamenlijk overleg.
- De instrumenten die worden ingezet voor participatie zijn effectief voor de inwoner en efficiënt voor de gemeente en activeren inwoners aantoonbaar.
- Inwoners met een bijstandsuitkering wordt vooral gevraagd zich in te zetten voor hun re-integratie naar werk of participatie in de samenleving. Deze inspanningen vallen onder de re-integratieplicht. Bij herhaaldelijke, bewuste fraude of weigering om mee te werken aan de re-integratie worden de mogelijke maatregelen opgelegd.

Resultaten

De prioriteit Participatie als onderdeel van deze maatschappelijke agenda levert de volgende resultaten op:

- Er is duidelijkheid over de wijze waarop een inwoner wordt ondersteund bij het bereiken van sociale, maatschappelijke en economische participatie en er is duidelijkheid over wie daarbij het aanspreekpunt is (wie heeft de casusregie, wie heeft eventueel procesregie?)
- Er bestaat duidelijkheid over welke bijdrage Ferm Werk vanaf 2020 levert en op welke wijze Ferm Werk participeert in het sociaal domein van Woerden met name waar het gaat om bevordering van participatie bij inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Bij de uitvoering van werkzaamheden binnen het sociaal domein (begeleiding dichtbij) en de uitvoering bij Ferm Werk (bevordering van participatie) wordt intensief samengewerkt op basis van gedeelde opvattingen, een gemeenschappelijke aanpak en uitwisseling van gegevens binnen de kaders van de privacywetgeving
- Gemeente en Ferm Werk komen gezamenlijk tot keuzes ten aanzien van het beschikbaar hebben van instrumenten ter bevordering van participatie. Daarbij is de expertise die Ferm Werk in huis heeft relevant. Ferm Werk beschikt over deze instrumenten of zij worden ingekocht bij externe aanbieders. Daarbij gaat het zowel om instrumenten op basis van de WMO als om instrumenten op basis van de Participatiewet. Gemeente en Ferm Werk maken over beschikbare instrumenten (inhoudelijke en financiële) afspraken in het kader van de P&C cyclus.
- Wanneer er een relatief kleine, snel te overbruggen afstand tot betaald werk is, verzorgt Ferm Werk de

- casusregie. Ferm Werk draagt dan de eindverantwoordelijkheid voor het ondersteuningsplan van de inwoner. Wanneer er sprake is van een grote afstand tot betaald werk (en knelpunten op meerdere leefdoeinen) heeft het lokaal team de casusregie. Lokaal team en Ferm Werk zetten gezamenlijk het juiste traject in. Bij verschil van mening heeft de casusregisseur de doorslaggevende stem.
- Het sociaal werken in de wijk speelt een belangrijke rol in de bevordering van participatie. De huizen van Woerden zijn plekken waar concreet instrumenten worden ingezet en waar kan worden aangesloten bij initiatieven van inwoners. Daarnaast kunnen participatietrajecten een bijdrage leveren aan de exploitatie van de huizen, bijvoorbeeld door middel van het leveren van een bijdrage aan de schoonmaak en de catering. De juiste begeleiding en ondersteuning van vrijwilligers die deze doelgroepen begeleiden wordt gefaciliteerd.
- Eind 2019 zijn lopende experimenten en pilots op het vlak van re-integratie geëvalueerd en omgezet naar één sluitende aanpak. Daarbij worden in elk geval betrokken de inspanningen rondom statushouders, het project JOW! ten behoeve van jongeren in een kwetsbare positie, het project Eerst aan de slag en Ferm Wijzer.

Wat gaan we doen?

Onze ambities op het gebied van participatie geven wij concreet vorm via de invoering van het casemanagement (Begeleiding Dichtbij) en via het Sociaal Werken in de wijk. Door inzet van de buurtverbinders organiseren we bijvoorbeeld laagdrempelige activiteiten waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in participeren.

Door de invoering van casemanagement beleggen wij expertise bij WoerdenWijzer om inwoners met vragen over participatie goed te kunnen behandelen.

4. Thema: gezondheid en bewegen

4.1. Feiten en cijfers

Ervaren gezondheid

Woerden scoort ten opzichte van de regio positief op (ervaren) gezondheid en levensverwachting. Het valt op dat er weinig verschil is tussen de wijken in hoe inwoners hun gezondheid ervaren. Een kwart van de volwassen inwoners en bijna de helft van de ouderen heeft een langdurige aandoening of ziekte. 6,9 % van de volwassenen en een op de 4 ouderen heeft 1 of meer beperkingen in zicht, horen of mobiliteit. Deze cijfers zijn lager in vergelijking met de regio. Volwassenen hebben een lager en ouderen een gemiddeld risico op angststoornissen of depressieve klachten. In Woerden scoort de lichamelijke gezondheid iets hoger dan in de regio en landelijk. In Staatsliedenkwartier hebben relatief meer inwoners langdurige ziekte(n) of aandoening(en), zowel onder volwassenen als senioren. Schilderskwartier heeft meer senioren die ernstig beperkt zijn door problemen in de gezondheid.

Leefstijl: overgewicht, voeding, genotmiddelen en sport en beweging

Overgewicht is net als in de rest van Nederland ook in Woerden een probleem. Ruim 1 op de 10 kinderen in de leeftijd van 5-14 jaar heeft overgewicht. Iets minder dan de helft van de volwassenen en ruim de helft van de ouderen heeft overgewicht. Uit de update van de Staat van Woerden in 2018 blijkt dat dit percentage toeneemt. Inwoners in de Binnenstad, Bloemen- en Bomenkwartier en de drie kernen hebben een hoger overgewicht dan gemiddeld en voldoen minder dan gemiddeld aan de beweegnorm. Dat geldt met name voor volwassenen. Onder senioren is er significant meer overgewicht in Zegveld, maar significant minder in Harmelen. Ernstig overgewicht onder volwassenen is het hoogst in Staatslieden en Schilderskwartier, terwijl dat de wijken zijn waar de meeste mensen voldoen aan de beweegnormen. Molenvliet en Schilderskwartier komen relatief met een gezonde leefstijl uit de bus.

Meer dan de helft van de kinderen van 0-4 jaar eet te weinig groente, een derde van de kinderen eet onvoldoende fruit. 7% van de kinderen in deze leeftijdscategorie speelt minder dan een half uur per dag buiten. Een groot deel (80%) van de Woerdense jongeren voldoet niet aan de beweegnorm net als een deel van de volwassenen (39,4%) en ouderen (26,1%). Opvallend is dat een groot deel van de jongeren en kinderen wel lid is van een sportvereniging. Cijfers over sportbeoefening door volwassenen ontbreken op dit moment nog. Van de ouderen (65+) is 28,8% lid van een sportvereniging, 21,6 % is lid van fitnesscentrum of andere commerciële sportaanbieder.

Het alcohol- en drugsgebruik onder Woerdense jongeren is t.o.v. de regio gemiddeld. 14% van de jongeren is de afgelopen 4 weken dronken of aangeschoten geweest, 62% daarvan heeft daarbij meer dan 5 glazen alcohol per gelegenheid gedronken. Bijna 1 op de 5 volwassenen en ruim 1 op de 5 ouderen valt onder de definitie overmatige drinker¹

¹ Mannen: meer dan 14 glazen per week, vrouwen meer dan 7 glazen per week

4.2. De maatschappelijke opgave

Op basis van bovenstaande feiten en cijfers is de conclusie dat de ervaren gezondheid van onze inwoners overeenkomt met de regio en daarom geen speerpunt is gemeentebreed. Wel verschillen de cijfers per wijk en dorp. Uit de cijfers concluderen wij daarom dat de gewenste inzet op een gezonde en actieve leefstijl per wijk of dorp verschillend zou moeten zijn en zetten wij daar op in. Daarom zetten wij hierop in en is onze overkoepelende maatschappelijke opgave op het thema gezondheid en bewegen:

- ~~Alle~~ Inwoners hebben een gezonde en actieve leefstijl

4.3. Beleidsprioriteiten

Het thema gezondheid en bewegen richt zich op het bevorderen van de positieve gezondheid van onze inwoners. Vitale inwoners hebben een gezonde balans tussen draagkracht en draaglast. Zij zijn gezond, fit, sterk en hebben het vermogen om goed om te gaan met de fysieke, mentale en sociale levensuitdagingen. De definitie van positieve gezondheid is opgenomen in bijlage 4. Vitaliteit is een belangrijke voorwaarde voor zelfredzaamheid. We zien gezondheid dus breder dan alleen de aan of afwezigheid van ziekten en aandoeningen of het hebben van een gezonde leefstijl. Daarnaast is gezondheid geen doel op zich maar een middel om andere doelen te kunnen bereiken zoals meer zelfredzaamheid, meer regie, meedoen, en sociaal actief zijn. Voor het bereiken van een positieve gezondheid zetten wij daarom in op een pallet aan maatregelen, via de andere thema's uit deze MAG zoals het bevorderen van sociale relaties en geestelijke gezondheid (thema maatschappelijke ondersteuning en betrokkenheid), leefomgeving (wonen) en eigenwaarde (werk en inkomen).

De gezondheid van inwoners hangt ook samen met de leefstijl, daarover gaat het thema gezondheid en bewegen. Onder leefstijl verstaan we gedrag waarvoor een relatie met goede gezondheid of met gezondheidsproblemen is vastgesteld. Leefstijl gerelateerde thema's² zijn o.a.: bewegen, voeding, gezond gewicht en het gebruik van genotmiddelen (roken, alcohol, drugs). Gelet op de cijfers uit de Staat van Woerden richten we ons beleid op drie speerpunten:

1. Sporten en bewegen: Wij stimuleren dat ~~alle~~ inwoners kunnen sporten en bewegen en dat inwoners gaan voldoen aan de beweegrichtlijnen.
2. Gezond gewicht: wij streven naar een gezond gewicht voor alle inwoners maar hebben daarbij specifiek aandacht voor jongeren.
3. Het alcohol- en drugsbeleid richten wij op alle leeftijden. M.b.t. de doelgroep jongeren richten wij ons zowel op de jongeren zelf als op hun ouders.

² Het thema 'sociale gezondheid' waaronder bijvoorbeeld eenzaamheid en weerbaarheid (bijvoorbeeld van jongeren) wordt uitgewerkt bij de thema's maatschappelijke ondersteuning en betrokkenheid (eenzaamheid) en groei, ontwikkeling en leren (weerbaarheid)

4.4. Wat willen we bereiken?

We willen fitte en gezonde inwoners. Een gezonde leefstijl draagt daar aantoonbaar aan bij. Daarom streven wij de volgende maatschappelijke effecten en resultaten na:

1. We werken gebiedsgericht aan de ervaren gezondheid van onze volwassenen. Het streven is de ervaren gezondheid in alle wijken en dorpen te verhogen tot het Woerdens gemiddelde (83,9%).
2. We werken gebiedsgericht aan de ervaren gezondheid van onze senioren. Het streven is de ervaren gezondheid in alle wijken en dorpen te verhogen tot het Woerdens gemiddelde (66%).
3. Alle inwoners kunnen ongeacht leeftijd, beperkingen en (financiële) achtergrond spelen, sporten en bewegen in de gemeente Woerden of in de omgeving. Daarmee bereiken we dat:
 - In 2022 is het aantal inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen gestegen tot minimaal het regionale gemiddelde:
 - 13-17 jaar: 22% (was: 20% in 2015)
 - 18-64 jaar: 65% (was: 61% in 2016)
 - 65+: 78% (was: 74 % in 2016)
4. Inwoners hebben een gezond gewicht. Daarmee bereiken we dat:
 - In 2022 is het aantal volwassenen met overgewicht niet toegenomen maar gelijk gebleven:
 - 18-64 jaar: 43,5%
 - 65+: 55,4%
 - In 2022 is het aantal jongeren met overgewicht gedaald naar:
 - 2 jarigen: 6% (was: 7% in 2017)
 - 5-6 jarigen: 6% (was: 7% in 2017)
 - 10-11 jarigen: 12% (was: 13% in 2017)
 - 13-14 jarigen: 9% (was 10% in 2017)
5. Het gebruik van genotmiddelen is niet vanzelfsprekend. In 2022 komen we tot:
 - Stabilisering van dagelijks roken onder jongeren (blijft 3% zoals in 2015)
 - Verlaging van gebruik (ooit alcohol gedronken) onder jongeren naar 48% (was: 49% in 2015)
 - Stabiliseren van bingedinking (blijft 16% zoals in 2015)
 - Verlaging van alcoholafhankelijkheid onder volwassenen naar minder dan 9% (was: 9,1% in 2016) en van senioren naar minder dan 7% (was: 7% in 2016)
 - Verlaging van 'ooit cannabis gebruikt' onder volwassenen naar 26% (was: 27,3%)
 - Verlaging van 'ooit harddrugs gebruikt' onder volwassenen naar 8,5% (was: 9,2% in 2016)
 - Bij jeugd stabiliseren van 'ooit hasj of wiet gebruikt' op 3% (zoals in 2015)
 - Stabiliseren van 'ooit harddrugs gebruikt' (inclusief paddo's en lachgas) op 4% (zoals in 2015)

4.5. Wat gaan we doen?

2019

Samen met de sportorganisaties, scholen en cultuurorganisaties wordt een programma voor de inzet van het 'beweegteam' (combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches) ontwikkeld voor het nieuwe schooljaar. De organisatie die daarbij hoort wordt in 2019 opgezet.

We onderzoeken hoe we onze inzet m.b.t. een gezonde leefstijl specifiekere kunnen maken voor de diverse doelgroepen, bijvoorbeeld doelgroepen met een lage SES of met een chronische ziekte of beperking.

2019-2022

- We zetten in op het zo inrichten van de buitenruimte dat spelen en sporten wordt gestimuleerd. We laten dit ook opnemen in wijk en dorpsagenda's.
- We zoeken actief samenwerking met zorgverzekeraars, bijvoorbeeld met de Gecombineerde Leefstijl Interventies.
- We sluiten aan bij de 'alliantie rookvrije generatie'
- We voeren bewustwordingsacties zoals 'ik pas' uit om alcohol gebruik te beperken.

4.6. Hoe gaan we dit meten?

1. Elke vier jaar worden door de GGD onderzoeken gehouden onder inwoners die o.a. het sport- en beweggedrag meten, het percentage overgewicht en middelengebruik (GGD-monitor).
2. We verzamelen jaarlijks gegevens via de sportorganisaties en via het beweegteam (combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches).
3. We halen jaarlijks signalen over sport- en beweggedrag op bij onze inwoners zelf doordat wij zelf, samen met onze maatschappelijke partners, zoveel mogelijk aanwezig zijn in de wijken en dorpen. Op basis van deze gegevens monitoren wij minimaal eenmaal per jaar of wij onze resultaten behaald hebben.

5. Groei, ontwikkeling en leren

5.1. Feiten en cijfers

Over het algemeen gaat het goed in het sociaal domein in Woerden. Dat geldt gelukkig in grote mate ook voor jeugdigen en hun ouders. Vanaf 2015 is door de gemeente ingezet op continuïteit van zorg voor jeugdigen die ondersteuning nodig hebben. Nu de basis staat, willen we een kwaliteitsslag maken en beter aansluiten bij wat jeugdigen in onze gemeente nodig hebben. De thema's preventie, casusregie en de hoeveelheid zorgaanbieders spelen net zo goed bij jeugd. Dit komt ook terug in de recent opgeleverde wijkanalyse. Hier vallen voor Groei, ontwikkeling en leren de volgende zaken op:

- Molenvliet heeft zowel relatief als absoluut het hoogste gebruik en de hoogste kosten
- Snel en Polanen heeft hoge kosten en veel gebruik van voorzieningen, maar in verhouding met het aantal jongeren heeft het de laagste gemiddelde kosten
- Binnenstad heeft maar weinig jongeren, maar valt op door een relatief hoog gebruik
- Schilderskwartier maakt relatief meer gebruik van voorzieningen, maar niet tegen hoge gemiddelde kosten

Deze thema's sluiten aan bij de resultaten die uit verschillende onderzoeken komen. Zo meet de gemeente sinds 2015 hoe jongeren en hun ouders de jeugdhulp ervaren (het cliëntervaringsonderzoek). De tevredenheid over het effect van de hulp die door WoerdenWijzer wordt toegekend, stijgt over de gehele linie. Jongeren vinden dat 1) ze beter problemen kunnen oplossen, 2) ze beter voor zichzelf kunnen opkomen, 3) er beter naar hen wordt geluisterd, 4) het thuis beter gaat, 5) ze meer vertrouwen in de toekomst hebben en 6) hun relatie met anderen beter is geworden. Daar staat tegenover dat jongeren en hun ouders minder tevreden zijn over de toegang tot en kwaliteit van hulpverlening. Het aantal ouders dat altijd weet waar ze hulp moeten zoeken daalde in 2017 (16%) ten opzichte van 2016 (26%). De betrouwbaarheid van deze cliëntervaringsonderzoeken is nog niet optimaal. Zo is het aantal jongeren dat deelneemt aan dit onderzoek gering. Omdat we geen alternatief hebben, gebruiken we de informatie van de cliëntervaringsonderzoeken wel als startpunt om de ontwikkeling in de komende jaren te vergelijken.

Om de kwaliteit van de jeugdzorg te verbeteren zijn meer en betere data nodig. Het data-gestuurd werken wordt daarom een belangrijk uitgangspunt bij de jeugdhulp. Algemene data zoals over aantallen en kosten is wel voorhanden: het aantal cliënten daalde in Woerden in 2017 licht naar 1404 (was 1463), maar lijkt in 2018 juist weer toe te nemen (volgens de voorlopige cijfers 1522). De kosten daalden van € 9.091.000,- in 2016 naar € 8.573.000,- in 2017. Als we kijken naar de verschillende soorten jeugdhulp, zien we dat de grootste aantallen en kosten zitten in de Specialistische GGZ. Deze cijfers zeggen nog niets over de kwaliteit van zorg. De registratie van concrete producten en interventies moet daarom nog meer betrouwbaar worden om echt uitspraken te kunnen doen over de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling van het zorggebruik.

5.2. Maatschappelijke opgaven

1. Jongeren groeien gezond en veilig op; zowel op school, thuis als in hun vrije tijd. Daarbij vinden we het belangrijk dat alle kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen, ongeacht hun achtergrond, beperking of financiële situatie.
2. Bij een hulpvraag zorgen we dat jongeren en hun ouders, de hulp krijgen die ze nodig hebben. Hierbij zetten we in op vier punten: de hulp moet beschikbaar, snel, lokaal en van goede kwaliteit zijn.

5.3. Beleidsprioriteiten

Om deze opgaven te bereiken, sluiten we veelal aan bij de eerder genoemde overkoepelende beleidsprioriteiten. Hierbij leggen we de volgende accenten voor jeugd:

Invoering casemanagement (project Begeleiding Dichtbij)

Inwoners moeten de toegang tot de hulpverlening, en de kwaliteit ervan, als beter ervaren. Daarom voeren wij twee verbeteringen door:

- De gemeente gaat werken met casemanagement in de eigen gemeentelijke toegang (WoerdenWijzer). Inwoners krijgen een vast aanspreekpunt dat hen helpt. We vormen de toegang om van een loketfunctie naar een sociaal team. Het is daarbij natuurlijk belangrijk om inwoners snel te helpen, maar ook om ze goed te helpen. Daarom kijkt de gemeente Woerden verder dan de vraag waarmee iemand binnenkomt. Vaak komen inwoners binnen met een enkele zorgvraag, maar is er ook sprake van bijvoorbeeld problemen met schulden of werk. Het wordt ook mogelijk om inwoners vanuit WoerdenWijzer begeleiding te bieden. Wij willen hiermee wachtlijsten voorkomen, maar ook inwoners beter naar zorg toe leiden en van zorg afschalen. Ook willen wij hiermee bereiken dat inwoners onnodig lang in zorg blijven. We zetten daarnaast sterk in op veiligheid voor jeugdigen, onder andere door te investeren in betere samenwerking binnen de veiligheidsketen.
- Zo'n 20% van de jongeren krijgt toegang tot jeugdhulp via Woerden Wijzer. Een groot gedeelte van de jeugd krijgt toegang tot jeugdhulp via de huisarts (58%). Dit zijn (voornamelijk) jongeren in de jeugd GGZ (geestelijke gezondheidszorg). Samen met de huisartsen werken we aan snelle en passende hulp voor jongeren. Dit doen we onder andere door te werken met de praktijkondersteuner GGZ jeugd (POH GGZ jeugd). Wij verwachten dat dit resulteert in kortere, minder specialistische zorgtrajecten, lagere kosten en een betere kwaliteit van hulp.

Inkoop

De regio Utrecht West koopt opnieuw zorg in vanaf 2021. Het college onderzoekt momenteel of en hoe het mogelijk is om de (individuele) begeleiding van jongeren en hun ouders al beter vorm te geven vanaf 2020 of eerder. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan meer lokale hulp, die sneller kan worden geboden en met een vertrouwde contactpersoon. De gemeente wil graag intensiever samenwerken met zorgaanbieders. Dit doen we bij voorkeur met minder partijen zodat het zorglandschap overzichtelijker wordt. We denken dat de kwaliteit van zorg toeneemt als we met minder aanbieders samenwerken.

Versterking voorliggend veld

Voor 2021 worden alle subsidies opnieuw beoordeeld en toegekend. De subsidies die we verstrekken gaan dan meer aansluiten op de beleidsdoelen die zijn vastgesteld. Het voorliggend veld wordt versterkt, zodat de inzet van maatwerkvoorzieningen minder wordt. Ook de subsidies gericht op jeugdigen en hun ouders worden op deze manier herbeoordeeld.

Sociaal werken in de wijk

Wij willen graag aansluiten op de leefwereld van onze inwoners. Dat betekent voor jongeren en hun ouders dat we willen aansluiten op de wijken en dorpen, maar vooral ook op de scholen en op andere plekken waar jongeren en ouders naartoe gaan met hun vragen. Daarom zetten wij de onderwijszorgarrangementen in 2019 voort en doen we onderzoek naar het vervolg. Hierdoor hoeven jongeren in het voortgezet onderwijs niet vanuit hun school via de huisarts naar een zorgaanbieder, maar is het mogelijk om meteen op school begeleiding te krijgen.

Daarnaast willen wij dat de gemeentelijke toegang (WoerdenWijzer) beter is aangesloten op de scholen, zodat ook de scholen een vast aanspreekpunt hebben voor vragen over jeugdhulp. Het is ons doel om jongeren met problemen eerder te vinden en te helpen, zodat erger kan worden voorkomen. Daarbij leggen we prioriteit bij de wijken die op basis van de wijkanalyses extra aandacht behoeven.

Overige prioriteiten:

- samen met kinderdagverblijven en de GGD gaan we het indicatie-, toeleidings-, en aanmeldproces voor kinderen vereenvoudigen;
- zo veel mogelijk gezinsgerichte ondersteuning (zoals gezinshuis, pleegzorg etc.) zodat minder residentiële voorzieningen nodig zijn;
- de doelgroep overgang van 18- naar 18+ heeft onze bijzondere aandacht. Zie hiervoor ook hoofdstuk 7 (thema maatschappelijke ondersteuning en betrokkenheid)

5.4. Wat willen we bereiken?

1. Jongeren en hun ouders zijn bekend met onze preventieve voorzieningen:
 - De bekendheid van preventieve voorzieningen (diverse) stijgt met 10%.

- Het gebruik van preventieve voorzieningen gericht op ouders en jongeren neemt toe met 5% in 2022 ten opzichte van 2017.
 - Het bereik van de jeugdgezondheidszorg blijft bovengemiddeld goed. Onder de 1-jarigen 95,7% in Woerden versus 93,3% in de regio. Onder 3 jarigen 95,7% in Woerden versus 94,4% in de regio. Onder 5-jarigen 89,5% (beide). Onder 14 jarigen 87% in Woerden versus 71,8% in de regio.
2. Als het gaat om veiligheid hebben we een heel aantal doelstellingen:
- In 2020 zijn er 5% minder ondertoezichtstellingen dan in 2017
 - We streven ernaar dat we in 2020 betrokken zijn bij alle zaken die bij Samen Veilig Midden Nederland (Save) binnenkomen. Nu sluiten we sporadisch aan.
 - Het aantal Save-trajecten in het preventieve kader is in 2022 gelijk getrokken met de regio.
 - Het aantal signalen dat in de Verwijsindex wordt geregistreerd neemt toe. In 2019 worden in totaal 800 signalen geregistreerd door 40 verschillende organisaties.
3. De gemeente krijgt meer grip op de jeugdhulp:
- De uitstroom uit zorg wordt verhoogd naar het regionaal gemiddelde.
 - Het aantal doorverwijzingen dat door huisartsen wordt gedaan daalt. De POH GGZ jeugd vangt meer van deze casussen op in samenwerking met WoerdenWijzer.
 - De tevredenheid over de inzet van WoerdenWijzer stijgt van een 7,2 naar een 8.
 - Het percentage ouders dat altijd weet waar ze terecht kunnen stijgt weer naar het oude niveau van 10% naar 26%.
 - In 2020 wordt minder gebruik gemaakt van residentiële voorzieningen en meer van de alternatieven, bijvoorbeeld pleeggezinnen, gezinshuizen, Buurtgezinnen of hulp in de thuissituatie. De kosten voor residentiële voorzieningen blijven in 2020 gelijk aan 2019 en nemen vanaf 2021 af. In de bovenregionale aanbesteding essentiële functies (waaronder residentiele voorzieningen) wordt bepaald met welke percentage het budget voor essentiële functie jaarlijks afneemt.
 - De kwaliteit van de geleverde zorg neemt toe. Uit de outcome criteria, die twee keer per jaar door zorgaanbieders via CBS worden aangeleverd, blijkt in hoeverre de cliënten tevreden zijn over de hulp en in hoeverre de hulp zijn doel heeft behaald (o.a. door te meten of een vervolgtraject nodig is) Deze outcome criteria zijn voor het eerst eind 2018 opgevraagd. De outcome criteria die in 2019 worden opgevraagd, worden gebruikt als een nulmeting. Vanaf 2020 bepalen wij op basis van deze cijfers met welk percentage de cliënttevredenheid en de doelrealisatie moeten worden verhoogd.
 - Daarnaast blijft het verzuim van jongeren op school in Woerden (1,1%) laag ten opzichte van het landelijk gemiddelde (1,7%). Het aantal thuiszitters in Woerden in 2018 was 21, het streven is dat dit in 2019 gemiddeld genomen licht daalt.

5.5. Wat gaan we doen?

Preventieve voorzieningen

- evaluatie en voortzetting jongerenwerk via Buurtwerk
- aanbieden van sociale vaardigheidstrainingen als preventieve voorziening
- voortzetten werkgroep Goed uit elkaar: verspreiding foldermateriaal met informatie over scheiden en aanbieden van meer KIES-trainingen
- nauwere samenwerking WoerdenWijzer en het onderwijs door vaste contactpersonen voor scholen
- nauwere samenwerking met huisartsen door inzet POH GGZ jeugd
- evalueren OnderwijsZorgArrangementen op het VO
- De regeling combinatiefunctionarissen (zie thema gezondheid en bewegen) meer inzetten voor cultuur (educatie) zodat cultuuractiviteiten voor jeugd waarvoor impulsfinanciering wegvalt gecontinueerd worden.

Veiligheid

- stimuleren gebruik Verwijsindex
- betere samenwerkingsafspraken met Save maken, waaronder aansluiten van WoerdenWijzer bij

gesprekken die Save heeft met inwoners

- actieplan van regionaal coördinator kindermishandeling en huiselijk geweld wordt opgesteld en waar mogelijk al uitgevoerd.

Grip op jeugdhulp

- we doen ervaring op met het inzetten van speltherapie.
- we handelen aanvragen voor ondersteuning via WoerdenWijzer binnen de wettelijke termijn af.
- uitvoering actieplan 'van thuiszitten naar schoolgaan'
- volgen gebruik van de wachttijdenapp
- uitvoeren acties uit onderzoek naar alternatieven van essentiële functies
- verbeteren kwaliteit van het cliëntervaringsonderzoek

5.6. Hoe gaan we dit meten?

- De gemeente Woerden meet jaarlijks de ervaringen van jeugdigen en ouders in het cliëntervaringsonderzoek. In 2019 verbeteren we de kwaliteit van dit onderzoek.
- De gemeente Woerden monitort het aantal cliënten, het aantal voorzieningen, de doorverwijzingen en de bijbehorende kosten in de jeugdhulp. In 2019 koppelen we onze preventieve activiteiten en interventies zoveel mogelijk aan zorgkosten, zodat we beter kunnen monitoren welke invloed voorliggende voorzieningen hebben op de kosten voor jeugdhulp.
- We meten output van verschillende pilots en nieuwe werkwijzen (bijvoorbeeld de inzet van de POH GGZ jeugd) en proberen dit steeds meer om te zetten in outcome.
- We halen informatie uit de jaarverslagen van verschillende organisaties, van preventieve organisaties en zorgaanbieders, zoals Samen Veilig Midden Nederland (Save). We voeren voortgangsgesprekken met de grootste zorgaanbieders en belangrijkste organisaties in het voorliggend veld.
- De GGD indiceert kinderen die gebruik maken van VVE en leidt ze toe naar een voorschoolse voorziening. Zij houden bij of geïndiceerde kinderen daadwerkelijk gebruik maken van een voorschoolse voorziening.
- Er is een landelijk vastgestelde basisset outcomecriteria voor de Jeugdhulp. Alle gecontracteerde zorgaanbieders moeten twee keer per jaar deze informatie aanleveren (mate waarin cliënten zonder hulp verder kunnen, mate waarin na beëindiging geen nieuwe start jeugdhulp plaatsvindt, mate waarin problemen verminderd zijn en/of zelfredzaamheid/participatie is verhoogd, de mate waarin overeengekomen doelen gerealiseerd zijn etc.)
- We ontwikkelen nieuwe manieren om kwalitatief en kwantitatief onderzoek te doen.

6. Maatschappelijke ondersteuning en betrokkenheid

6.1. Feiten en cijfers

Als we naar de feiten en cijfers kijken, gaat het goed in Woerden op het vlak van Maatschappelijke Ondersteuning en Maatschappelijke Betrokkenheid:

- Inwoners van Woerden scoren goed op de individuele zelfredzaamheid. Ze geven aan zichzelf bovengemiddeld goed te kunnen redden, maar ook goed oplossingen te kunnen vinden in hun omgeving. Zowel het zelfzorgend vermogen, het zelforganiserend vermogen als de individuele weerbaarheid scoren licht hoger dan bij andere gemeenten
- Woerden scoort licht bovengemiddeld op participatie. Dat komt vooral door het hoge aandeel inwoners dat aangeeft te participeren door “werk”
- In totaal geeft meer dan de helft van de inwoners aan actief te zijn als vrijwilliger.
- Inwoners van Woerden zijn minder eenzaam dan het gemiddelde van de U10. Inwoners geven aan dat ze genoeg mensen hebben om op terug te vallen, mensen te hebben die ze (volledig) kunnen vertrouwen en nauw verbonden te zijn met mensen. Ze geven ook aan minder leegte te ervaren, minder mensen te missen en zich minder in de steek gelaten te voelen.
- De financiële zelfredzaamheid is ten opzichte van andere U-10 gemeenten relatief goed. Wat opvalt is dat Woerden als geheel behoorlijk collectief zelfredzamer is dan de rest van de U-10. Dat verschil ontstaat vooral doordat inwoners aangeven zich actiever in te zetten voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt.
- We constateren dat de gemeente Woerden in 2017 ongeveer evenveel uitgaf aan Wmo maatwerkvoorzieningen als in 2016. Wat daarbij opvalt is dat we een verschuiving zien van het gebruik van persoonsgebonden budget naar Zorg in Natura. We zien het gebruik van ambulante zorg en ondersteuning toenemen (zoals begeleiding), terwijl de kosten en inzet van huishoudelijke hulp afnemen.
- De overbelasting van mantelzorgers neemt toe.

Aandachtspunten per wijk en dorp

- Woerden-Oost en Kamerik onderscheiden zich positief ten opzichte van andere wijken op het gebied van individuele zelfredzaamheid. Woerden-West scoort het slechtst en als enige wijk onder het U-10 gemiddelde.
- Woerden-Oost scoort goed op arbeidsparticipatie. Het buitengebied op vrijwilligerswerk. In Woerden-Midden ligt de arbeidsparticipatie lager dan gemiddeld in Woerden en in de U-10 Regio.
- In het buitengebied kunnen inwoners zeer gemakkelijk rondkomen. In Zegveld (6%) en Woerden-Midden (5%) bevinden zich (relatief) de meeste mensen die aangeven zeer moeilijk rond te komen.
- Schilderskwartier en Staatsliedenkwartier maken veel gebruik van Wmo-voorzieningen. Vooral het gebruik van huishoudelijke hulp en woonvoorzieningen is erg hoog.
- In Binnenstad zijn inwoners significant vaker sociaal geïsoleerd. Deze wijk heeft ook de minste mantelzorgers, zowel relatief als absoluut. In Kamerik zijn inwoner significant minder vaak eenzaam en sociaal geïsoleerd. In Snel en Polanen wordt relatief weinig gebruik gemaakt van de Wmo en zijn de kosten relatief het laagst.

Toekomstige ontwikkelingen

- Door vergrijzing en extramuralisering (pas met een hoge zorgvraag komt iemand in aanmerking voor een verpleeghuis) neemt het aantal ouderen dat zelfstandig woont, al dan niet met een zorgvraag, toe. Ook neemt het aantal inwoners met dementie toe.
- De beweging van extramuralisering speelt niet alleen bij ouderen: ook mensen met een licht verstandelijke beperking niet snel in aanmerking voor zorg vanuit de WLZ en vallen dus terug op ondersteuning vanuit de Wmo. Ook is het aantal bedden in de GGZ afgebouwd, ook mensen met psychiatrische problemen ontvangen begeleiding en ondersteuning thuis vanuit de WMO.
- Vanaf 2021 zijn wij verantwoordelijk voor Maatschappelijke opvang en beschermd wonen. We gaan hiermee aan de slag vanuit de gedachte dat mensen die door psychische of psychosociale problemen (nog) niet zelfstandig kunnen wonen, een zo gewoon mogelijk leven kunnen leiden 'thuis in de wijk'.

- Er wordt een groot beroep gedaan op het aanbod van vrijwilligersorganisaties, daarvoor zijn veel vrijwilligers nodig. Organisaties zien echter het aantal actieve vrijwilligers afnemen.

Bovenstaande ontwikkelingen leiden mogelijk tot een toename van de vraag naar professionele zorg. En voorzien we dat meer inwoners met complexe en-of problematiek op meerdere levensgebieden zich bij WoerdenWijzer melden.

6.2. De maatschappelijke opgaven

In z'n algemeenheid constateren wij dat Woerden bovengemiddeld goed scoort op maatschappelijke betrokkenheid. De opgave is om dit zo te houden, binnen de financiële kaders, ondanks toekomstige ontwikkelingen en een daaraan verbonden mogelijke toename van het aantal zorgvragen.

De overkoepelende opgaven voor het thema maatschappelijke ondersteuning en betrokkenheid zijn:

- Inwoners zijn in staat om zichzelf te redden, eventueel met inzet van hun omgeving en/of algemene voorzieningen in de eigen wijk of dorp.
- Inwoners die minder zelfredzaam zijn, worden actief ondersteund door de gemeente.
- Ouderen wonen gezond langer thuis; de gemeente bevordert de samenwerking in de ouderenketen en zet in op eenzaamheid en ondersteuning bij dementie.

6.3. Beleidsprioriteiten

Ons beleid is er allereerst op gericht om wat er goed gaat in Woerden, te behouden. Vervolgens willen we versterken en verbeteren waar dat nodig en mogelijk is. We doen dit de komende jaren door ons te concentreren op de volgende onderwerpen:

1. Versterken voorliggend veld: Versterking algemene voorzieningen en maatschappelijke initiatieven:
 - De activiteiten van maatschappelijke organisaties sluiten aan bij wat inwoners nodig hebben. Daarvoor is het nodig dat de bestaande afspraken met organisaties herijkt worden en dat er nieuwe prestatieafspraken worden gemaakt. Per uiterlijk 1 januari 2021 willen we met dit nieuwe subsidiebeleid werken.
 - We waarderen vrijwilligers en kijken met organisaties hoe zij voldoende vrijwilligers kunnen werven en langdurig kunnen vasthouden.
 - Medewerkers van Woerden Wijzer en van andere organisaties weten de inwoner te stimuleren en motiveren gebruik te maken van het voorliggende veld en van vrijwilligers.
 - We investeren in de positionering van vrijwilligers door samen met de vrijwilligersorganisaties de waarde van vrijwilligers meer voor het voetlicht te brengen middels publiciteit.
 - We investeren in de kwaliteit van het voorliggend veld door organisaties (financiële) ondersteuning te bieden op het gebied van deskundigheidsbevordering.
 - We creëren in samenwerking met maatwerkorganisaties en 1^e lijns organisaties een klimaat waarbij de juiste balans aanwezig is tussen het benutten van elkaars mogelijkheden en het bewaken van de grenzen van vrijwilligerswerk.
2. Invoering casemanagement (project Begeleiding dichtbij): Woerden Wijzer wordt integraal sociaal team.
 - Inwoners krijgen een vast aanspreekpunt. Hierdoor wordt het ondersteuningstraject beter gemonitord, waardoor hulp direct ingezet wordt waar nodig, en afgeschaald zodra dat kan.
 - Medewerkers van WoerdenWijzer bieden kortdurende begeleiding waar mogelijk ook zelf.
 - Woerden Wijzer maakt onderdeel uit van de grote keten van zorgaanbieders, maatschappelijke organisaties en eerste-en tweedelijns zorgaanbieders. Op die manier zijn de lijnen kort, worden signalen snel en goed aan elkaar doorgegeven en komen inwoners snel en goed bij passende ondersteuning.
 - WoerdenWijzer werkt integraal, wettelijke schotten spelen geen rol. Er is expertise op alle leefgebieden waaronder werk, inkomen, wonen, veiligheid, geïndiceerde zorg en begeleiding en

voorzieningen zoals mantelzorg, welzijnscoaches, inkomensondersteuning en maatschappelijk werk.

- Bij de inzet van zorg wordt bij aanvang ingezet op zoveel mogelijk zelfredzaamheid. Ook wordt gekeken naar de inzet van vrijwilligers en/of ervaringsdeskundigen in het ondersteuningstraject.
- Voor inwoners is WoerdenWijzer goed vindbaar en benaderbaar. WoerdenWijzer is herkenbaar aanwezig op plekken waar inwoners (met een mogelijke zorgvraag) zich logischerwijs bevinden.
- Specifieke aandachtspunten:
 - Jongere die op het moment dat hij/zij 18 jaar wordt, problemen op meerdere leefgebieden heeft.
 - Vroegtijdig in kaart brengen (op 16 jarige leeftijd) en anticiperen op wat komen gaat is noodzakelijk. Hierbij is een goede samenwerking tussen Wmo-team en het Jeugdteam nodig, zo mogelijk en deelteam vormen voor deze groep.
 - Zorgmijders worden snel bereikt en interventie wordt eerder gepleegd zodat escalatie kan worden voorkomen.

3. Sociaal werken in de wijk

- We organiseren een netwerk van organisaties in de wijken en dorpen.
- Er zijn eind 2019 vier centrale plaatsen (huizen van Woerden) in vier wijken of dorpen in Woerden, waar ontmoeting, welzijn, zorg en ondersteuning op 1 plek samenkomen, waar mogelijk voor en door inwoners, waar nodig gefaciliteerd en ondersteund door een (sociaal) professional. Inwoners kunnen hier op verschillende manieren participeren en elkaar ontmoeten. De bibliotheek als netwerkorganisatie, met partners op het gebied van welzijn, taal, Werk & Inkomen en Onderwijs die laagdrempelige, waardevrije ontmoetingsplek zijn, dicht op de leefwereld van inwoners.
- In de wijken en dorpen faciliteren wij wijk- en dorpsverbinders die deze beweging op gang brengen.

4. Langer Thuis

- Op basis van data en input vanuit de strategische partners bepalen we wat er precies nodig is zodat ouderen in hun eigen vertrouwde omgeving zelfstandig oud kunnen worden met een goede kwaliteit van leven.
- We stellen een gedeelde maatschappelijke agenda op met onze strategische partners, zodat we lokaal samenhangend beleid en uitvoering hebben op ouderen die langer zelfstandig thuis moeten wonen.
- We worden een dementievriendelijke gemeente.

5. Ondersteuningsaanbod op orde houden en meebewegen met maatschappelijke ontwikkelingen

- Met onze zorgaanbieders willen we een compleet en overzichtelijk ondersteuningsaanbod creëren, dat aansluit bij de behoeften van onze inwoners. Hiervoor wordt een inkoopproces opgestart. (Project inkoop)
- Ook zorg en ondersteuning waar wij minder grip op hebben, omdat de financiering niet vanuit de gemeente verloopt, willen we goed in beeld hebben.
 - We hebben goede contacten met eerstelijnszorgaanbieders, wijkverpleging, verpleeghuizen, zorgverzekeraars, etc.
 - GGZ behandeling (ZVW) en begeleiding vanuit de Wmo sluiten op elkaar aan om inwoners zo goed mogelijk te helpen.
 - De huisartsenzorg in Woerden is uitgebreid tot na kantooruren (bij voorkeur van 17 tot 22 uur, ook in het weekend); ook medicijnverstrekking is geregeld in die tijden.
- In de WMO- regio gaan we invulling geven aan het gemeentelijke doelgroepenvervoer. Vernieuwing buiten de bestaande kaders is nodig om tot een inclusief vervoerssysteem te komen waarmee we zorgen dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij.

6.4. Wat willen we bereiken (effecten en resultaten)

Met de focus op bovenstaande onderwerpen willen wij een aantal effecten en resultaten bereiken.

1. Inwoners zetten zich in voor elkaar en voor hun omgeving:
 - Inwoners zijn onverminderd goed zelfredzaam, maar vragen om hulp en ondersteuning als dat nodig is. Ze kunnen meedoen in de samenleving. De indicatoren sociale kracht en zelfredzaamheid blijven relatief hoog ten opzichte van gemeenten in de regio en dalen niet (7,6 en 8,4 in 2018).
 - Mantelzorgers voelen zich minder overbelast, het gevoel van overbelasting bij oudere mantelzorgers blijft minimaal stabiel. Het percentage mantelzorgers tussen 19 en 64 jaar dat zich overbelast voelt, stijgt niet. Het percentage mantelzorgers van 65 jaar en ouder dat zich overbelast voelt, blijft minimaal stabiel (2016: 10,2%)
 - Het percentage inwoners dat vrijwillige inzet levert blijft gelijk (in 2018, 43%)
 - Eenzaamheid onder volwassenen en ouderen stijgt niet. In 2016 was 5,2% van de inwoners tussen 19 en 64 ernstig eenzaam. Onder inwoners van 65 jaar en ouder was dit in 2016 8,3%.
2. We sluiten maximaal aan bij de leefwereld, de omstandigheden en mogelijkheden van onze inwoners
 - Inwoners en professionals weten waar zij naar toe moeten met een hulpvraag. Het percentage inwoners dat weet waar zij naar toe moeten met een hulpvraag is minimaal 85% in 2019. De ambitie is om dit in 2022 op 90% te hebben.
 - Inwoners ervaren eigen regie bij het zoeken naar een oplossing voor hun (zorg)vraag. Het percentage inwoners dat zegt dat er samen gezocht is naar oplossingen, stijgt naar 85 % in 2019. De ambitie is om dit in 2022 op 90 % te krijgen. (82% in 2017)
 - Bekendheid met de mogelijkheid van onafhankelijke regieondersteuning wordt groter. Het percentage inwoners dat weet dat er gebruik gemaakt kan worden van onafhankelijke cliëntondersteuning cq. Regieondersteuning stijgt naar 50% in 2022 (29% in 2017).
 - De termijnen waarin inwoners door WoerdenWijzer worden geholpen, zijn billijk. De tijd tussen aan vraag en contact met de consulent (afspraak maken huisbezoek) bij WoerdenWijzer zijn gemiddeld niet langer dan 2 weken.
3. Inwoners die geen hulp vragen en niet zelfredzaam zijn (zorgmijders) doen naar vermogen mee
 - Het percentage vrijwilligers en professionals dat aangeeft de weg te weten naar zorg en ondersteuning voor zorgmijders, stijgt ten opzichte van de nulmeting die in 2019 wordt uitgevoerd.
 - Met 95% van de inwoners van wie een zorgwekkend signaal binnenkomt, is door een professional effectief contact gelegd.
4. De uitstroom uit zorg wordt verhoogd naar het regionaal gemiddelde.
 - Het aantal inwoners dat doorstroomt naar individuele begeleiding (maatwerk) neemt af met 10%.
5. We zorgen met strategische partners voor meer kwaliteit en meer lokaal georiënteerde zorg voor onze inwoners, binnen de budgettaire kaders van de gemeente.
 - Het percentage beschikkingen waarbij sprake is van een arrangement tussen informele en formele zorg stijgt ten opzichte van de nulmeting die met behulp van Cumulus in 2019 wordt uitgevoerd.
 - De tevredenheid van inwoners met de toegang, kwaliteit en effectiviteit van hulp en ondersteuning blijft minstens gelijk aan 2017.
6. We trekken samen op met en stimuleren zorgaanbieders die hun financiering buiten de gemeente om verkrijgen (ZVW, WLZ, onderwijswet), zodat we met elkaar de maatschappelijke effecten bereiken en inwoners effectief en efficiënt kunnen ondersteunen.
 - Het aantal huisartsenpraktijken dat werkt met Welzijn op recept en/of bewegen op recept is uitgebreid van 2 naar 4 praktijken in 2019.

6.5. Hoe gaan we dit doen?

2019

- In samenwerking met alle vrijwilligersorganisaties gaat 'Hart voor Woerden' ervoor zorgen dat er meer wordt gewerkt met de inzet van vrijwilligers. Hart voor Woerden zet in op het verbinden van vrijwilligers aan vrijwilligersorganisaties. Ook zorgt HvWt voor een goede afstemming van de vrijwillige inzet op de vraag van de inwoners en het opleiden en waarderen van vrijwilligers.
- Om een goede verbinding tussen het voorliggende veld en het sociaal team te maken gaan de welzijnscoach en mantelzorgondersteuning onderdeel uitmaken van de sociale teams van WoerdenWijzer..
- We doen de voorbereidingen voor een nieuw subsidiebeleid vanaf 2021 en zijn daarover in gesprek met onze partners.
- Er wordt een plan van aanpak rondom verward gedrag opgesteld
- We gaan aan de slag met het project 'Langer Thuis', zodat ouderen in hun eigen vertrouwde omgeving zelfstandig oud kunnen worden met een goede kwaliteit van leven.
- Communicatie: onafhankelijke cliëntondersteuning wordt breed onder de aandacht gebracht. Hiervoor wordt een plan geschreven. De mantelzorgwaarderingssactie wordt voortgezet en aangevuld met informatie over respijtzorg en er wordt gekeken naar mogelijkheden om aan te sluiten bij de dag van de vrijwilligers.

En verder:

- Met hulp van het nieuwe subsidiebeleid zorgen we ervoor dat we samen met alle (subsidie)partners datgene doen dat Woerdenaren graag willen en nodig hebben in het voorliggende veld.
- Voor mensen die meer ondersteuning nodig hebben, zorgen we ervoor dat het juiste zorgaanbod beschikbaar is. Daarbij werken wettelijke regimes niet belemmerend.
- We onderzoeken op welke manier wij de samenwerking tussen formeel en informeel kunnen borgen in contracten, subsidiebeschikkingen en uitvoeringsovereenkomsten.
- We geven vorm aan onze (nieuwe) taak Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang per 2021

6.6. Hoe gaan we dit meten?

Bovenstaande resultaten meten we aan de hand van verschillende indicatoren zoals:

- De mate van sociale cohesie (U10 buurtmonitor)
- De mate van psychische gezondheid (o.a. eenzaamheid) (GGD onderzoek)
- De mate van leefbaarheid en veiligheid (De leefbaarheidsmonitor)
- Cliëntervaringsonderzoeken (CEO)
- Inwonerstevredenheidsmeting
- Storytelling

Deze indicatoren worden jaarlijks gemonitord en gebundeld via de "Staat van Woerden".

7. Werk en inkomen

7.1. Feiten en cijfers

Het gaat in Woerden bovengemiddeld goed als het gaat om werk en inkomen. Het gemiddeld besteedbaar inkomen in Woerden (€ 41.000,-) is hoger dan het Nederlands gemiddelde (€ 34.600,-), maar ook hoger dan het gemiddelde van de provincie Utrecht (€ 37.300,-). Er zijn tevens minder inwoners die een uitkering ontvangen. In 2016 was dit in Woerden 4,7% tegen een Nederlands gemiddelde van 6,1%.

De Woerdense beroepsbevolking telt 28.000 mensen. Daarvan zijn er ruim 26.000 aan het werk. Het aantal banen in Woerden is ongeveer even groot. Bijna de helft (45%) van deze banen wordt ingevuld door een inwoner van onze gemeente. Woerden telt 5000 bedrijven, waarvan 64% een ZZP is. Dit aantal is fors toegenomen. Het aantal bedrijven met meer dan één werknemers neemt af. Het aantal banen neemt af. Het aantal vestigingen neemt toe. In beide (banen en vestigingen) scoort Woerden relatief slecht in vergelijking met andere gemeenten in de provincie Utrecht.

Het aantal bijstandsuitkeringen laat in 2017 voor het eerst sinds langere tijd een dalende lijn zien. Net als bij de werkloosheidsuitkeringen, is ook het percentage huishoudens dat afhankelijk van een bijstandsuitkering is in Woerden laag: 2,8% van het totaal aantal huishoudens. Landelijk is dit 5,7%.

FermWerk voert de inkomensregelingen uit voor de gemeente Woerden en begeleidt mensen in de bijstand naar werk. Zij geven aan dat ruim 60% van de inwoners met een bijstandsuitkering redelijkerwijs niet binnen 1 tot 2 jaar geschikt zijn voor arbeidsdeelname aan de reguliere arbeidsmarkt.

Jaarlijks stroomt 30% van alle uitkeringsontvangers uit de uitkering. Een deel daarvan (14%) is ten gevolge van overlijden, verhuizing en het bereiken van de AOW-leeftijd. De overige 16% stroomde uit naar werk. Het streefpercentage is 20%.

Uit cijfers blijkt dat van alle doelgroepen ouders met (oudere) kinderen de meeste moeite hebben om rond te komen. Het ontbreekt hen vaak aan middelen om sociaal te participeren. Wat blijkt is dat vooral landelijke regelingen ontoereikend zijn. Het is echter wel opvallend dat juist gemeentelijke regelingen minder worden gebruikt. Er zijn minder aanvragen voor gemeentelijke bijdragen zoals voor de ziektekostenverzekering, bijzondere bijstand, declaratieregeling, inkomenstoeslag en studietoelage. Ondanks dat er minder aanvragen zijn, stegen de kosten voor deze voorzieningen van € 1,3 miljoen in 2016 naar € 1,45 miljoen in 2017. Dit is mede veroorzaakt door de instroom van het aantal statushouders in onze gemeente.

Na een daling in 2016 steeg in 2017 ook het aantal schuldhulpverleningstrajecten van 173 naar 198. De gemiddelde schuld in zo'n traject steeg van € 25.123,39 naar € 26.627,49. In 2017 werd 52% van de trajecten succesvol beëindigd.

7.2. Maatschappelijke opgave

- Woerdense inwoners werken of participeren overeenkomstig hun ambities en vermogen en hebben voldoende middelen om in hun eigen levensonderhoud te voorzien.
- Woerdense inwoners met problematische schulden of armoede worden op tijd gevonden en worden ondersteund door de inzet van de gekantelde armoedebestrijding en coachende begeleiding.

7.3. Beleidsprioriteiten

De gemeente is op het brede terrein van Werk en Inkomen verantwoordelijk voor de uitvoering van vele werkzaamheden. Veel gaat gelukkig gewoon goed. Niet alles is dus een prioriteit. Andere werkzaamheden gaan dus gewoon door, maar daar bovenop wil de gemeente deze raadsperiode extra aandacht besteden aan twee prioriteiten, namelijk aan participatie en armoedebestrijding. Beide krijgen gestalte in het project casemanagement waarmee de gemeente inwoners beter wil begeleiden.

Invoering casemanagement participatie (project Begeleiding Dichtbij)

Wij zetten ons extra in voor de inwoners die niet direct worden toe geleid naar werk. Zij kunnen wellicht beter sociaal en maatschappelijk participeren. Wij werken dit uit op basis van onderstaande kaders.

- Inwoners met een ondersteuningsbehoefte op het terrein van participatie melden zich bij, worden gevonden door of worden verwezen naar WoerdenWijzer of Ferm Werk.
- In WoerdenWijzer is expertise aanwezig op het terrein van bevordering participatie. Er is kennis van de participatiewet en de WMO, er is zicht op beschikbare instrumenten en partijen die instrumenten kunnen inzetten en er is zicht op financieringsmogelijkheden
- Ferm Werk bepaalt in welke categorie (1 t/m 4) mensen worden in gedeeld. Daarbij wordt zoveel mogelijk integraal gekeken naar meerdere relevante leefdomeinen. In dit kader wordt een warme overdracht aan Ferm Werk gevraagd naar de (vertegenwoordigers) van Woerden Wijzer.
- Indien een inwoner op redelijk korte termijn kan worden bemiddeld naar betaald werk (categorie 1/2) (er zijn ook geen problemen op andere leefdomeinen) heeft Ferm Werk de casusregie bij de ondersteuning; Ferm Werk komt met de inwoner een plan van aanpak overeen, zet de passende instrumenten in en schakelt eventueel andere partijen in
- Als een inwoner een moeilijk te overbruggen afstand tot betaald werk heeft (maar er zijn weinig problemen op andere leefdomeinen) wordt casusregie verzorgd vanuit WoerdenWijzer. Hierbij wordt vanzelfsprekend samengewerkt met Ferm Werk en andere organisaties.
- Als een inwoner een moeilijk te overbruggen afstand heeft en er is sprake van complexe problematiek op meerdere leefdomeinen, wordt vanuit WoerdenWijzer procesregie ingezet (vergelijk de tweede cirkel uit de kaders voor casemanagement)
- De partij die de casusregie verzorgt (Ferm Werk of sociaal team) heeft een doorslaggevende stem bij het opstellen, uitvoeren en bijstellen van het ondersteuningsplan. De casusregisseur houdt de voortgang digitaal bij (ten behoeve van overdracht en managementrapportages)
- Periodiek vindt casuïstiekoverleg plaats met deelname van WoerdenWijzer, Ferm Werk en relevante andere partijen. In dat overleg wordt de voortgang van de uitvoering van ondersteuningsplannen besproken. Ook is aan de orde welke ontwikkeling cliënten doormaken en of het moment is aangebroken dat ingezet kan worden op toeleiding naar betaald werk (overdracht van casusregie naar Ferm Werk)
- WoerdenWijzer en Ferm Werk organiseren gezamenlijk dat aan inwoners de juiste ondersteuning wordt geboden. De rol die het Leer- en Ontwikkel Centrum van Ferm Werk daarbij heeft en de inkoop van groepsactiviteiten en gerichte individuele begeleiding worden onderling afgestemd en overeengekomen.

Invoering Casemanagement armoedebestrijding (project Begeleiding Dichtbij)

In 2017 stelde de raad het beleid voor (gekantelde) armoedebestrijding vast. Een belangrijk onderdeel daarvan is de invulling van het casemanagement bij WoerdenWijzer. In het nieuwe WoerdenWijzer komt kennis en expertise op het gebied van (problematische) schulden en armoede. Zij werken voorliggend aan en werken nauw samen met het team Schuldhulpverlening (blijft een apart team). WoerdenWijzer is in staat om inwoners zelf te begeleiden of sneller door te verwijzen naar (bijvoorbeeld) FermWerk.

Doorontwikkelen JOW! (Jongeren Onderwijs Werkt)

De gemeente is verantwoordelijk voor de arbeidstoeleiding van jongeren in een kwetsbare positie. Dit zijn jongeren met een verhoogde kans op schooluitval en (jeugd)werkeloosheid doordat ze problemen hebben op meerdere leefdomeinen, waardoor ze vaak (tijdelijk) minder zelfredzaam zijn. Binnen samenwerkingsnetwerk JOW! worden gezamenlijk met partners die betrokken zijn bij deze jongeren verschillende activiteiten en producten ontwikkeld en ingezet om zoveel mogelijk jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar op een passende plek op het gebied van scholing, (arbeidsmatige) dagbesteding en/of arbeid te krijgen. Preventie, maatwerk en integraliteit staan hierbij centraal. Uitgangspunt is dat iedere jongere zijn of haar talenten heeft en naar vermogen kan participeren op de arbeidsmarkt en/of in de samenleving. De komende jaren ligt de nadruk op de (door)ontwikkeling van specifiek casemanagement voor deze kwetsbare doelgroep, de ontwikkeling van de werkfit-methodiek en het aanjagen en stimuleren van bedrijven om deze jongeren een stage of (leer)werkplek te bieden. Jaarlijks worden jongeren in een kwetsbare positie aangemeld binnen het samenwerkingsnetwerk en is de doelstelling om ze duurzaam te plaatsen binnen het onderwijs en/of een (leer)werkplek. Hiermee willen we (nieuwe) voortijdig schoolverlaters voorkomen of terug binnen het onderwijs plaatsen, en jongeren binnen de uitkering voorkomen en verminderen. We geloven dat de preventie aanpak (toekomstige) schadelasten voorkomt op andere terreinen zoals schulden of (jeugd)hulp.

7.4. Wat willen we bereiken?

1. Schooluitval, jeugdwerkloosheid en/of langdurige inactiviteit onder jongeren (16-27) met multi-problematiek wordt voorkomen en neemt af.
 - Minimaal 20 jongeren plaatsen op een baan of opleiding. Na 3 maanden neemt 70% nog steeds deel.
 - Over 2022 is het percentage vroegtijdig schoolverlaters minder dan 4,5%.
 - In 2022 stromen minder dan 14 jongeren (16-26) in een uitkering.
2. Meer inwoners voorzien in de eigen levensbehoefte door betaald werk.
 - Het aantal uitkeringen levensonderhoud bedraagt gemiddeld over 2022 maximaal 553 (was 600).
 - In 2020 wordt een percentage uitstroom uit de uitkering naar betaald werk van 15% gerealiseerd. Speciale aandacht gaat uit naar mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Eind 2019 is er een nieuwe methodiek voor de samenwerking WoerdenWijzer en Ferm Werk voor de inwoners in categorie 3. In 2020 ligt er een concreet productenboek met aanbod voor deze doelgroep.
3. Woerdense werkgevers dragen bij aan en worden gefaciliteerd bij het bieden van kansen aan inwoners met een grotere afstand tot betaald werk. Inwoners uit het doelgroepenregister maken gebruik van deze mogelijkheden.
 - In 2022 worden gemiddeld over het jaar 105 fte (was 13,8) aan garantiebanen, 19 fte (was 0,1) aan beschutte werkplekken en 22 fte (was 9,3) aan detachingsbanen gerealiseerd.
 - In 2022 hebben minimaal 5 werkgevers ambassadeurs die hun ervaring met een inclusieve arbeidsorganisatie delen met andere werkgevers. Dit levert vanaf 2019 een toename op van het aantal stageplekken, werkervaringsplaatsen, BBL-plekken en/of garantiebanen toe voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.
 - De reguliere SROI afspraken van de gemeente Woerden worden concreet ingevuld bij de opgave Participatie
 - In 2020 geeft minimaal 50% van de werkgevers aan dat zij voldoende geïnformeerd zijn over de mogelijkheden die er zijn om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.
4. Woerdense inwoners met een uitkering participeren in de samenleving/maatschappij.
 - Inwoners met een uitkering waarvan FermWerk verwacht dat zij binnen twee jaar niet kunnen worden begeleid naar betaald werk, worden ondersteund ter bevordering van hun participatie.
 - Bij Woerden Wijzer is vanaf 2020 expertise aanwezig om inwoners met vragen over participatie te kunnen behandelen. Naast expertise zijn er voldoende instrumenten en plekken om inwoners te ondersteunen in hun participatie
 - Organisaties die inwoners ondersteunen hebben kennis en zijn toegerust om een juiste begeleidingsplek te bieden.
 - Vanaf 2021 zijn de trajecten die participatie bevorderen vanuit de Wmo en de Participatiewet op elkaar afgestemd.
5. Zo min mogelijk inwoners hebben problematische schulden.
 - Het aantal huishoudens met problematische schulden neemt af. Daarbij concentreert de gemeente zich in het bijzonder op de wijken “Binnenstad” en “Bloemen- en Bomenkwartier”.
 - Er zijn effectieve voorzieningen gericht op preventie schuldproblematiek.
 - Uitval in het aanmeldproces schuldhulpverlening en tijdens het traject is in 2022 niet hoger dan in 2018.
 - Inwoners en ketenpartners zijn bekend met de voorzieningen die er zijn om inwoners laagdrempelig te ondersteunen bij het voeren van een gezonde financiële huishouding.
 - Het gebruik van inkomensondersteunende regelingen door de doelgroep neemt toe t.o.v. 2018 (was 60% wordt 62%).
 - Implementatie gekanteld armoedebeleid en maatwerkfonds. Indien nodig vindt financiële ondersteuning plaats vanuit het maatwerkfonds.
6. Zo min mogelijk inwoners leven in armoede.

7.5. Wat gaan we doen?

2019

- We gaan verder met de ontwikkeling van de JOW! aanpak. Hier voor intensiveren we de samenwerking met de netwerkpartners zoals de scholen en het bedrijfsleven. We monitoren de ingezette instrumenten en de resultaten van de netwerkregisseur.
- We ontwikkelen een aanpak middels een pilot Ferm Wijzer 2.0 waarin we de participatie van inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt organiseren. De rol van Woerden Wijzer en Ferm Werk is daar vastgelegd. Er zijn instrumenten beschikbaar om deze participatievragen te kunnen honoreren.
- We gaan in samenwerking met Ferm Werk en het bedrijfsleven een aanpak en instrumenten ontwikkelen die een inclusieve arbeidsorganisatie mogelijk maken.
- We voeren “coachende begeleiding” bij schuldenproblematiek in.
- Met ketenpartners die betrokken zijn bij armoedebestrijding werken we actief samen aan vroegsignalering, evaluatie van de bestaande inkomensondersteunende regelingen en het verhogen van het bereik.
- Rond de week van het geld wordt er campagnematig aandacht besteedt aan ‘omgaan met geld’. Binnen de campagne van WoerdenWijzer loopt ook regelmatig de poster met het onderwerp ‘schulden’ mee.

7.6. Hoe gaan we dit meten?

- Rapportages FW
- Registratie SHV
- Registraties WoerdenWijzer
- Registraties JOW!

8. Wonen met zorg

8.1. Feiten en cijfers

Goed wonen is een van de voorwaarden voor een goed en volwaardig leven. Het rijksbeleid is er op gericht dat steeds meer mensen langer thuis blijven wonen of vanuit een beschermde woonvorm weer zelfstandig gaan wonen. De begeleiding van mensen wordt steeds meer ambulante (thuis of in de directe omgeving).

Zelfstandig en intramuraal wonen

In Woerden zijn zorg geschikte woningen en intramurale woonvoorzieningen (met 24 uur zorg) voor ouderen (VV), mensen met een lichamelijke beperking (LG) of verstandelijke beperking ((L)VG) en mensen met een psychische aandoening (GGZ).

Het huidige aanbod aan zorg geschikte woningen is getalsmatig gezien voldoende. Niet alle zorg geschikte, gelijkvloerse, woningen worden echter ook daadwerkelijk bewoond door de doelgroep voor wie deze woningen het meest geschikt zijn. Niet alle woningen zijn geschikt voor alle gezinssamenstellingen. In niet elk dorp en elke wijk staan voldoende geschikte woningen terwijl er wel behoefte aan is.

Het huidige aanbod aan intramurale woonvoorzieningen in Woerden voor ouderen, lichamelijke gehandicapten, (licht) verstandelijk gehandicapten en de GGZ-doelgroep is in theorie voldoende. In de praktijk is het aanbod echter niet altijd passend bij de persoon of het gezin in kwestie of is er niet altijd op het juiste moment een woonplek beschikbaar. Zo blijven ouderen zo lang mogelijk thuis wonen en is er niet altijd een woonplek op het moment dat deze, soms onverwachts en op korte termijn, wel nodig is. Verpleeghuisplekken zijn echter niet te realiseren zonder toestemming van het zorgkantoor.

Een (groot) deel van de zorgdoelgroepen heeft een laag inkomen of uitkering. Voor een woning zijn zij vaak afhankelijk van de sociale huur. Met GroenWest zijn afspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van deze woningen. Het gaat om woningen in het lagere sociale huursegment waar huurtoeslag bij mogelijk is. Er is een gespannen woningmarkt. In het collegeakkoord is de ambitie opgenomen om gemiddeld 200 tot 300 woningen per jaar te bouwen waarvan gemiddeld 40 tot 60 sociale huurwoningen. De komende vijf jaar zijn er ook voldoende projecten om te realiseren. Om ervoor te zorgen dat mensen als dat nodig is, zoals bij uitstroom, ook werkelijk een woning krijgen, zijn afspraken gemaakt over directe bemiddeling waarbij mensen met voorrang een woning krijgen.

Beschermde wonen en maatschappelijke opvang

Het aantal opvangplekken in Woerden is het afgelopen jaar toegenomen. Er zijn nu 4 opvangplekken in het kamertrainingscentrum (KTC) de Meerpaal voor jongeren, 8 plekken in drie Pitstops (Leger des Heils) waarvan 3 plekken voor moeders met kind(eren). Verder zijn er 27 plekken (GGZ) in het Fasehuis (Kwintes). Er zijn twee crisisbedden voor acute opvang (Leger des Heils). De Heem is een woonvoorziening voor mensen met een verstandelijke beperking (wonen met indicatie Wlz). Tevens zijn er vier plekken beschermd wonen (indicatie Wmo, zorg met verblijf).

Er is een maatschappelijke opvangvoorziening met 6 zelfstandige studio's in voorbereiding. Ook wordt onderzoek gedaan naar de vestiging van een kamertrainingscentrum voor 20 jongeren. Dit is een regionale voorziening.

Er zijn diverse regionale opvangvoorzieningen waar gemeente Woerden gebruik van kan maken. Het gaat onder andere om nachtopvang, opvang van jongeren, tienermoeders en vrouwenopvang. De meeste van deze voorzieningen zijn in stad Utrecht.

Er is nog een tekort aan (extra) opvang voor ouder(s) met kind(eren), waaronder tienermoeders, en crisisopvang.

Huisuitzettingen

Aandachtspunt bij kwetsbare doelgroepen is de dreiging van huisuitzettingen door schulden en overlast.

Het laatste kansbeleid richt zich voor bewoners letterlijk op een laatste kans om huisuitzetting te voorkomen. Het aantal huisuitzettingen is voor het derde jaar op rij gedaald. In de gemeente Woerden waren het er in 2017 slechts 2. Bij 21 huishoudens is huisuitzetting voorkomen.

Woningen voor uitstroom

Met GroenWest zijn afspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van woningen voor uitstroom uit diverse opvangvoorzieningen en voor huishoudens die in nood verkeren en waarbij een (andere) woning leidt tot stabilisatie en verbetering van de mentale toestand van deze perso(n)en(en). De woningen worden toegewezen middels directe bemiddeling onder de hardheidsclausule. Aandachtspunt is woonruimte voor jongeren. Het gaat dan om betaalbare woonstudio's. De betaalbaarheid is met name een probleem bij jongeren tot 23 jaar. Dit is de groep met een bijzonder laag inkomen en geen recht op huurtoeslag. Tevens is er een groep jongeren die geen indicatie meer krijgen voor een beschermd woonvorm en geacht worden om zelfstandig te wonen zodra ze 18 jaar geworden zijn.

Opgave beschermd wonen en (extra) opgave aan woningen voor uitstroom

Op verzoek van de centrumgemeente Utrecht heeft bureau HHM onderzoek gedaan naar de effecten van de ambities in de regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16. Via een vragenlijst is geïnventariseerd waar mensen nu wonen en willen wonen (gemeente), hoe mensen nu wonen en willen wonen (woontype), welke begeleiding mensen nu hebben en wat hun behoefte is (aantal uren en planbaarheid). Op basis hiervan is een prognose gemaakt van de toekomstige huisvestingsopgave en begeleidingsbehoefte in de U16 voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Er is een raming gemaakt van de behoefte aan beschermd wonen. Voor Woerden gaat het om 29 woonplekken:

- 16 plekken intramuraal beschermd wonen
- 3 plekken geclusterd onzelfstandig beschermd wonen
- 10 plekken geclusterd zelfstandig beschermd wonen

Het beschermd wonen kan lokaal dan wel regionaal ingevuld worden.

Verder is er een (extra) opgave aan wonen (met ambulante begeleiding) van 23 als gevolg van de extra uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang:

- 1 onzelfstandige wooneenheid in een geclusterde woonvorm.
- 3 zelfstandige wooneenheden in een geclusterde woonvorm.
- 3 zelfstandige woningen in een gemengd wooncomplex.
- 13 woningen, gespreid over de gemeente.
- 3 personen bij familie

Bij bovenvermelde aantallen is nog geen rekening gehouden met personen/huishoudens waar de huidige woonsituatie leidt tot onacceptabele psychische stress, voortkomend uit een psychische stoornis, verstandelijke beperking of stoornis in het autisme spectrum, en waar verhuizen naar een andere woning leidt tot stabilisatie en verbetering van de mentale toestand van deze persoon. Ook huishoudens met kinderen waar sprake is van een woonsituatie die ten koste gaat van de sociaal-emotionele ontwikkeling van een of meer kinderen dan wel dreigt te escaleren met huiselijk geweld tot gevolg zijn hier niet bij meegenomen. Deze groepen maken wel onderdeel uit van de afspraken met GroenWest over directe bemiddeling.

8.2. Maatschappelijke opgave

- Voor inwoners met een ondersteuningsvraag is er een zorg geschikte, soms geclusterde, woning/woonvorm of een (beschermde) woonvoorziening.
- Er zijn voldoende woningen beschikbaar voor mensen die uitstromen uit beschermd wonen of maatschappelijke opvang.
- Voor mensen die dakloos zijn of dreigen te worden en mensen die uit huis moeten om escalatie te voorkomen, zijn er voldoende maatschappelijke opvang-/time out voorzieningen.
- Huisuitzettingen door huurschuld of overlast worden zoveel mogelijk voorkomen. Hiervoor wordt outreachend gewerkt met een integrale aanpak op alle leefgebieden.

8.3. Beleidsprioriteiten

Voldoende en geschikte woningen en woonvormen

Veel mensen die uitstromen uit beschermd wonen of maatschappelijke opvang, maken aanspraak op een sociale huurwoning via directe bemiddeling. Niet alle woningen die vrijkomen, kunnen ingezet worden voor directe bemiddeling. Voor de regulier woningzoekenden moeten ook voldoende woningen beschikbaar zijn. Er zijn, ook gezien de lange wacht-/zoektijden in Woerden, méér sociale huurwoningen nodig. De opgave tot het realiseren van (400 tot) 600 sociale huurwoningen is opgenomen in de strategische woningbouwplanning, afspraken met GroenWest en randvoorwaarden bij woningbouwprojecten van overige ontwikkelaars. In de strategische woningbouwplanning zijn tevens zorg geschikte, gelijkvloerse woningen opgenomen. Sturing op het gewenste woningbouwprogramma is opgenomen in programma 6 van de programmabegroting 'ruimtelijk beleid en projecten/wonen'. Indien nodig worden het informele netwerk (mantelzorg, vrijwilligers) en/of Wmo-maatregelen (woningaanpassingen, huishoudelijke hulp) ingezet.

Nieuwe woonvormen (tussen zelfstandig en intramuraal/beschermd in)

Er is behoefte aan nieuwe woonvormen die het gat vullen tussen zelfstandig wonen en intramuraal (bijv verpleeghuis) of beschermd wonen. Hiervoor worden richtlijnen opgesteld waar nieuwe initiatieven aan getoetst worden. Het gaat dan vaak om vormen van geclusterd wonen, soms met gemeenschappelijke voorzieningen. Het is wonen met (indien nodig) ambulante begeleiding en ondersteuning. Er ligt nog een regionale opgave voor één of meer kamertrainingscentra met in totaal 20 plekken. Er wordt ook in Woerden gekeken naar een geschikte locatie.

Extra maatschappelijke opvang en crisisbedden

Met zorgaanbieders wordt gezocht naar het realiseren van de tekorten in wonen met zorg en maatschappelijke opvang. Het gaat om (extra) opvang voor ouder(s) met kind(eren), waaronder tienermoeders, crisisopvang en kamertrainingscentra voor jongeren.

Convenant/werkafspraken: outreachende aanpak en intensieve begeleiding ter voorkoming van huisuitzetting

Met GroenWest, politie, welzijn- en zorgpartijen wordt een convenant met werkafspraken opgesteld waarin afspraken worden gemaakt over integrale samenwerking bij buurtbemiddeling, aanpak van extreme woonoverlast, het laatste kansbeleid, aanpak van huurschulden, het voorkomen van huisuitzetting en woonhygiëne. De uitwerking van dit convenant is vastgelegd in de prestatieafspraken met GroenWest.

8.4. Wat willen we bereiken?

1. Woerdenaren die vanuit een intramuraal/beschermd wonen, maatschappelijke opvang of een crisissituatie een zelfstandige woning nodig hebben en hier niet zelf in kunnen voorzien, worden gehuisvest. Streven is daarbij dat inwoners na directe bemiddeling niet langer dan 3 tot 6 maanden moeten wachten op een woning. Voorwaarde is de aanwezigheid van voorzieningen, zoals ambulante begeleiding, welzijn en participatie die zelfstandig wonen voor mensen met psychische kwetsbaarheid mogelijk maken.

2. Inwoners die niet (volledig) zelfstandig kunnen of willen wonen, kunnen terecht in een geschikte woning of woonvorm zoals geclusterd (zelfstandig) wonen met gemeenschappelijke voorzieningen (bijv een gezamenlijke woonkamer).
3. Voor inwoners die behoefte hebben aan beschermd wonen is voldoende aanbod.
4. Er is voldoende tijdelijke opvang beschikbaar voor inwoners met psychosociale problemen om zo dakloosheid of escalatie te voorkomen.

8.5. Wat gaan we doen?

1. Woningen (30 tot 40) voor uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang en voor schrijnende situaties waar een andere woning een van de noodzakelijke oplossingen is. Toewijzing via directe bemiddeling.
2. Realiseren van minimaal 20 plekken kamertrainingscentrum realiseren, bij voorkeur in kleinere clusters
3. Meewerken aan kansrijke initiatieven en deze waar nodig actief aanjagen. We streven naar (start van) minimaal 2 initiatieven voor geclusterd/gemixt wonen per jaar mits behoefte en initiatiefnemers er zijn.
4. Realiseren van circa 30 plekken beschermd wonen (wat ook 'beschermd thuis' kan zijn, i.c. een gewone woning).
5. Realiseren van extra crisisbedden voor acute opvang realiseren, aantal nog in onderzoek.
6. Realiseren extra maatschappelijke opvang, streven 6 tot 12 plekken incl aantal plekken voor ouder(s) met kind(eren).

8.6. Hoe gaan we dit meten?

- Het aantal personen/huishoudens dat een woning toegewezen krijgt vanuit uitstroom uit beschermd wonen/maatschappelijke opvang of vanuit een crisissituatie (ook als indicatie van de behoefte) wordt gemonitord. De geraamde behoefte is 30 tot 35 woningen per jaar. In dit aantal is nog geen rekening gehouden met studio's voor jongeren. Deze behoefte is geraamd op 20.
- Indicator voor het bereikte resultaat bij directe bemiddeling voor uitstroom en crisissituaties is de tijd tussen aanmelding en woningtoewijzing: Streven is drie tot maximaal zes maanden.
- Het aantal plekken voor beschermd wonen in Woerden (in de diverse varianten) wordt gemonitord. De behoefte is geraamd op 29 woonplekken. Een deel van deze plekken kan ook in een regionale woonvoorziening. Een indicatie van de behoefte, en het tekort, is de wachttijd tot iemand een plek in een beschermd woonvorm toegewezen krijgt.
- Het aantal extra plekken dat gerealiseerd wordt aan maatschappelijke opvang, waaronder opvang voor (tiener)moeders met kind(eren), en crisisbedden, wordt gemonitord. Streven is het aanvullen van de tekorten. Het geraamde tekort is 2 tot 6 plekken voor alleenstaanden en 6 tot 12 voor (tiener)moeder(s) met kind(eren). Dit laatste aantal kan lager zijn als er woningen beschikbaar zijn waarmee de tussenstap van maatschappelijke opvang niet nodig is. Uiteraard moet men wel in staat zijn tot zelfstandig wonen (met ambulante begeleiding).
- Het aantal huisuitzettingen wordt gemonitord als ook het aantal personen/huishoudens waarbij huisuitzetting voorkomen is door inzet van extra ondersteuning/begeleiding. Het streven is 0 tot maximaal 2 huisuitzettingen en dus geen toename ten opzichte van 2018.

9. Uitvoering, monitoring en communicatie

9.1. Samen uitvoeren

De uitvoering van de maatschappelijke agenda doen wij samen met onze maatschappelijke partners. De beleidskaders (maatschappelijke opgaven en resultaten) vormen het uitgangspunt voor de afspraken die wij met onze partners maken. Ook werken we actief met onze partners samen via 'opgaveteams'. Wij zetten daarbij in op langdurige samenwerkingsrelaties en hebben vertrouwen in de expertise m.b.t. het 'hoe' van de organisaties. We willen ook graag dat organisaties samenwerken met elkaar en coalities sluiten en elkaar inspireren en waarderen. Dit geldt voor onze informele organisaties onderling, maar ook voor de samenwerking tussen 1^e en 2^e lijns organisaties en de informele organisaties. Waar nodig vervult de gemeente hierin een actieve rol en jagen wij de samenwerking tussen organisaties aan.

9.2. Sturing: contract en contact

De gemeente stuurt vooral op het 'wat', vanuit vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid. We zoeken daarbij naar een goede balans tussen vertrouwen en controle. Daarom zetten wij in op goed accounthouderschap waarbij we voortgangsgesprekken voeren met onze maatschappelijke partijen om realisatie van onze opgaven, effecten en resultaten te monitoren. Deze opgaven, effecten en resultaten leggen wij vast in uitvoeringsovereenkomsten, contracten of subsidiebeschikkingen. Wij zetten daarbij waar mogelijk in op meerjarige afspraken. Wij meten onze resultaten op twee manieren: door te tellen en te vertellen. Beide zijn even belangrijk. Soms is het effect van een inspanning niet in cijfers uit te drukken, maar is de inspanning van onschatbare waarde voor de kwaliteit van leven van onze inwoners. We houden de verantwoordings- en registratiedruk bij onze maatschappelijke partijen zo laag mogelijk door met elkaar te bepalen welke gegevens nodig zijn om onze opgaven, effecten en resultaten te monitoren. De gegevens worden eenmaal per jaar gebundeld in de Staat van Woerden. Wij beseffen dat niet alle resultaten binnen vier jaar zichtbaar zijn, veel resultaten bereiken wij pas op de langere termijn.

9.3. Communicatie

De MAG richt zich op samenwerking. Communicatie is daarbij een randvoorwaarde. De doelgroepen waarmee we communiceren zijn divers: inwoners, maatschappelijke partners, personeel en politiek. Wij passen onze communicatie hierop aan en gebruiken diverse communicatiemiddelen. Concrete communicatiemiddelen zijn waar relevant in de hoofdstukken hiervoor benoemd. Communicatiemiddelen die we vanuit de MAG integraal inzetten zijn o.a.: thema- en informatiebijeenkomsten met maatschappelijke organisaties en gemeenteraad, PR campagne voor de 'Huizen van...' (sociaal werken in de wijk), een nieuwsbrief voor partners en inwoners, en communicatie via de social media kanalen. Ook komt er een handreiking voor de inzet van communicatiemiddelen om activiteiten in het gebied kenbaar te maken naar de inwoners (middelenmix).

10. Financiën

De maatregelen uit het coalitieakkoord zijn verwerkt in de Programmabegroting 2019-2022 en leiden tot een structurele ombuiging van -€ 1.137.125,-. Voor de volledigheid: dit bedrag is een saldo, welke bestaat uit investeringen en besparingen. Voor een volledig overzicht verwijzen wij u naar het basisscenario van de taskforce. Naast de structurele ombuiging kent het coalitieakkoord investeringen voor het werken in de wijk (structureel € 100.000,-) en het investeringsfonds (structureel € 100.000,-). De gemeenteraad heeft in de vorige raadsperiode reeds structureel € 500.000,- vrijgemaakt voor de investering in voorliggende voorzieningen.

Omschrijving	Invest/res	2019	2020	2021	2022	2023
Actueel saldo begroting		-132.737	-469.891	-112.710	-112.710	-112.710
Reservering onvoorziene en nieuwe ontwikkelingen		-150.000	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000
Technische aanpassingen:						
Prognose algemene uitkering		898.914	898.914	898.914	898.914	898.914
Niet voldoende gedekte cao en werkgeverslasten		-300.000	-300.000	-300.000	-300.000	-300.000
Prognose algemene uitkering meerjarig		1.370.000	1.970.000	2.420.000	3.220.000	3.220.000
Rente en afschrijving vervangingsinvesteringen		0	84.499	-76.664	-545.387	-763.535
Overige aanpassingen		-324.432	-194.694	-204.454	-204.214	-203.974
Maatschappelijk gewenste investeringen en uitgaven						
Taskforce Sociaal Domein		209.625	1.137.125	1.137.125	1.137.125	1.137.125
Sociaal werken in wijken en dorpen		-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Innovatiebudget		-75.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Taskforce onderwijshuisvesting		0	0	0	-100.000	-179.450
Nieuwe generatie budget		-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Veiligheid		-350.000	-300.000	-250.000	-250.000	-250.000
Wonen		-250.000	-250.000	-100.000	-100.000	-100.000
Verkeersmaatregelen (investeringen)	15.900.000	0	0	0	-136.500	-771.183
Storting in Fonds Grote Infrastructurele Werken			-750.000	-1.000.000	-1.000.000	
Verkeerszaken	400.000	-350.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Taskforce IBOR		652.081	113.002	-328.158	-854.568	-1.374.058
Taskforce duurzaamheid		-1.000.000	-1.200.000	-1.300.000	-1.400.000	-1.400.000
Economie		-250.000	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
Recreatie en toerisme		-30.000	-20.000	-10.000	0	0
Woerden 650 jaar bestaan		-21.667	-21.667	-21.667	0	0
Taskforce personeel	2.800.000	0	0	400.000	900.000	1.500.000
Inkomsten (OZB)		332.501	674.977	674.977	674.977	674.977
Generaal totaal saldo meerjarenperspectief		29.285	22.265	477.363	477.637	626.106

Bijlage 1. Beleidskaders Sociaal Domein

In de maatschappelijke agenda staat het beleid voor het Sociaal Domein in de gemeente Woerden voor de komende vier jaar (2019-2022). In dit overzicht staan de visie, uitgangspunten en kaders voor de prioriteiten en de beleidsthema's. Deze beleidskaders zijn in de MAG nader uitgewerkt en onderbouwd.

Visie

De wereld is een stuk kleiner geworden. We reizen meer en online ben je overal met een paar muisklikken. Toch leven de meeste mensen hun leven vooral in hun eigen buurt, dorp, wijk of plaats. De kinderen gaan er naar school, je ontmoet er je burens, je hebt er je vrienden, sport en vrijwilligerswerk. Thuis is dus belangrijk. Het is waar uw leven zich afspeelt. Thuis is een plek waar we ons veilig moeten voelen en waar we omzien naar elkaar. In goede en in slechte tijden. En waar alle mensen mee kunnen doen naar eigen vermogen. We beseffen dat dit niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Soms hebben mensen hier (blijvend) hulp bij nodig.

Het is daarom onze visie dat de gemeente Woerden minder moet werken vanuit het stadhuis. Vooral ook als het gaat om (kwetsbare) inwoners die ondersteuning nodig hebben op het gebied van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning, schuldhulpverlening, werk en inkomen ofwel; het Sociaal Domein. Als inwoners extra ondersteuning nodig hebben, dan helpt de gemeente. Dat doen wij het liefst dichtbij huis met laagdrempelige voorzieningen. We zorgen dat we actief aansluiten in de wijken en dorpen: "het thuis van onze inwoners". We pikken signalen snel op en bieden een vangnet voor diegenen die het (even) niet alleen kunnen.

Als er meer zorg en ondersteuning nodig is, dan begeleiden wij inwoners goed naar meer specialistische voorzieningen. Wij zien het ook als onze verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat betrokken partijen goed samenwerken en aansluiten op het leven en de omgeving van mensen.

Algemene uitgangspunten

1. Inclusief werken en denken vormt de basis voor al onze beleidsvoornemens in het sociaal domein. Dat betekent dat in Woerden iedereen kan meedoen naar vermogen.
 - Inwoners bepalen zelf (eigen regie)
 - Onze inwoners doen en kunnen zoveel mogelijk zelf (eigen kracht) en krijgen daarbij ondersteuning wanneer dat nodig is.
2. We zetten in op preventie en goed bereikbare, vrij toegankelijke en laagdrempelige voorzieningen in scholen, wijken en buurten. We bieden daarbij de juiste hulp en ondersteuning op het juiste moment.
3. De ondersteuningsbehoefte van de inwoner is leidend binnen de (wettelijke) mogelijkheden. Budget, processen, wettelijke regelingen en organisaties zijn dat niet. Het uitgangspunt is dat we vragen naar wat de inwoner nodig heeft om mee te doen aan de samenleving.
 - Grensvlakdiscussies mogen niet leiden tot uitstel of afstel van de benodigde ondersteuning aan onze inwoners. We zoeken naar mogelijkheden binnen de wettelijke kaders om hier creatief en innovatief mee om te gaan.
4. We werken integraal en ontschot aan onze maatschappelijke opgaven.
5. Specialistische maatwerkvoorzieningen moeten niet afhankelijk zijn van het aanbod, maar sluiten daadwerkelijk aan op de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Maatwerk is zo effectief mogelijk voor de inwoner en zo efficiënt mogelijk voor de gemeente.
6. Wij zijn een actieve en betrouwbare samenwerkingspartner.
 - De gemeente Woerden werkt niet alleen voor, maar vooral ook samen met inwoners en maatschappelijke partners zoals stichtingen, verenigingen, huisartsen, kerken, zorgaanbieders en meer. We praten met onze samenwerkingspartners over wat we gaan doen. Wij vertellen anderen niet hoe ze hun werk moeten doen, maar kijken naar realisatie van opgaven, effecten en resultaten.
 - We werken transparant: we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen.
 - We werken niet aanbod- maar vraaggericht.
7. We doen in Woerden lokaal wat kan, maar zoeken de samenwerking op in de regio als dat helpt of het aanbod lokaal niet geboden wordt.
8. Wij werken datagestueerd. Beleid, uitvoering, de inkoop van maatwerk en subsidies en de verantwoording hierover zijn gebaseerd op verhalen en ervaringen van onze inwoners en meetbare feiten en cijfers. Daarbij zijn tellen (kwantitatieve indicatoren) en vertellen (kwalitatieve informatie door storytelling) even belangrijk.
9. De gemeente Woerden werkt gebiedsgericht, proactief en outreachend zodat wij optimaal aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners.
 - Ons beleid is geen eenheidsworst, maar kent per wijk of dorp andere accenten die aansluiten bij de wensen en behoeften van inwoners.
 - Wij gaan actief op pad om te zien en horen wat er speelt in onze wijken en dorpen.
 - Ook bij het gebiedsgericht werken staan de wensen en behoeften van onze inwoners centraal. We werken gebiedsgericht wanneer dit helpend is voor (de ondersteuning aan) onze inwoners. Dat betekent dat de privacy en veiligheid van onze inwoners en continuïteit en kwaliteit van ondersteuning aan onze inwoners leidend is.
10. Uitvoering van de maatschappelijke agenda vindt plaats binnen de financiële kaders zoals deze jaarlijks worden vastgesteld in de programmabegroting door de gemeenteraad. We monitoren effecten en resultaten in overleg met de gemeenteraad.
11. De beleidskaders en thema's in de maatschappelijke agenda richten zich op het bevorderen van de positieve gezondheid (zie bijlage 4) van onze inwoners.

Beleidskaders

Prioriteiten	Casemanagement	• Woerden Wijzer blijft de toegang tot de Jeugdwet en de Wmo en bestaat uit het Jeugd- en Gezinsteam, het Sociaal Team, de integrale toegang (balie, mail en telefoon) en een gedragswetenschapper; • De casemanager is het vaste aanspreekpunt, verricht de intake, maakt samen met de inwoner het ondersteuningsplan, regelt (beschikt) indien nodig voorzieningen, monitort voortgang en evalueert zorg/ondersteuning met inwoners en zorgaanbieders; • Het casemanagement bestaat uit twee functies: de casusregisseur en de procesregisseur. De casusregisseurs ondersteunen ongeveer 80% van de cliënten met enkelvoudige problemen. De procesregisseurs ondersteunen (ong.) 20% van de cliënten met multiproblematiek op drie of meer wetten/levensgebieden; • Het is de opdracht van de casemanager om <u>samen met de inwoners naar oplossingen te zoeken waarbij nadrukkelijk gezocht wordt naar (combinaties van) voorliggende inzet en maatwerkvoorzieningen. Daarnaast zorgt de casemanager ervoor dat de ondersteuning zo effectief mogelijk is. Het is de opdracht voor de gemeente ervoor te zorgen dat de ondersteuning zo efficiënt mogelijk is;</u> • <u>Casemanagers zijn het vaste aanspreekpunt voor een inwoner en zorgen ervoor dat inwoners in de keten van zorg en ondersteuning niet onnodig hun verhaal hoeven te herhalen.</u> • Om het casemanagement heen wordt een schil van diverse expertises (begeleiders) verbonden aan Woerden Wijzer. Professionals uit deze schil worden ingezet door de casemanager. Voorbeelden zijn welzijnsconsulenten, maatschappelijk werkers, sociaal raadslieden, opvoeddeskundigen, POH's jeugd GGZ (geestelijke gezondheidszorg) en ambulante begeleiders; • Als het nodig is werken we op school en in de wijk;
	Inkoop	• De aanbesteding ondersteunt de invulling van casemanagement, ondersteuning in de eigen leefomgeving (gericht op meedoen), de samenwerking tussen partijen en sluit aan op de behoefte in de wijk; • In Woerden willen we intensiever samenwerken met minder zorgaanbieders tegen hogere kwaliteit; • <u>Inwoners hebben keuzevrijheid;</u> • <u>Specialistische zorg bij complexe problematiek blijft gegarandeerd.</u>
	Voorliggende voorzieningen	• We zetten in op preventie en investeren daarom in onze voorliggende voorzieningen. Deze voorzieningen zijn waar mogelijk en nodig dichtbij de inwoner, laagdrempelig, vrij toegankelijk, sluiten aan op Woerden Wijzer en voorzien in de vragen en behoeften van de wijken en dorpen. • Wij waarderen en ondersteunen het voorliggende veld en stimuleren actief vertrouwen en samenwerking tussen organisaties in het voorliggende veld onderling maar ook tussen informele organisaties en de 1^e en 2^e lijn. • Na de subsidieherijking zetten wij waar mogelijk in op meerjarige afspraken met onze subsidiepartners.
	Sociaal werken in de wijk	• Ontmoeting, verbinding en samendoen tussen inwoners, vrijwilligers en professionals in de wijk of het dorp staat centraal. • Inwoners doen mee: zij ontmoeten en ondersteunen elkaar in hun eigen leefomgeving. <u>De gemeente maakt niet het activiteitenprogramma; dat bepalen inwoners met elkaar. Inwoners worden hierin waar nodig ondersteunt, door inwoners zelf</u> • Inwoners hebben in hun dorp of wijk laagdrempelig toegang tot voorzieningen, informatie en ondersteuning over wonen, werk, inkomen, welzijn en zorg. Ondersteuningsvragen zijn snel in beeld. • Maatschappelijke partners maken nadrukkelijk deel uit van het lokale netwerk, werken samen en sluiten hun aanbod aan op de behoefte.
	Participatie	• Alle Inwoners kunnen een gewaardeerde rol vervullen in de samenleving. Als het nodig is ondersteunen wij daarbij met een betekenisvolle dagbesteding. • Inwoners voorzien met betaald werk in hun eigen levensonderhoud. Als het nodig is

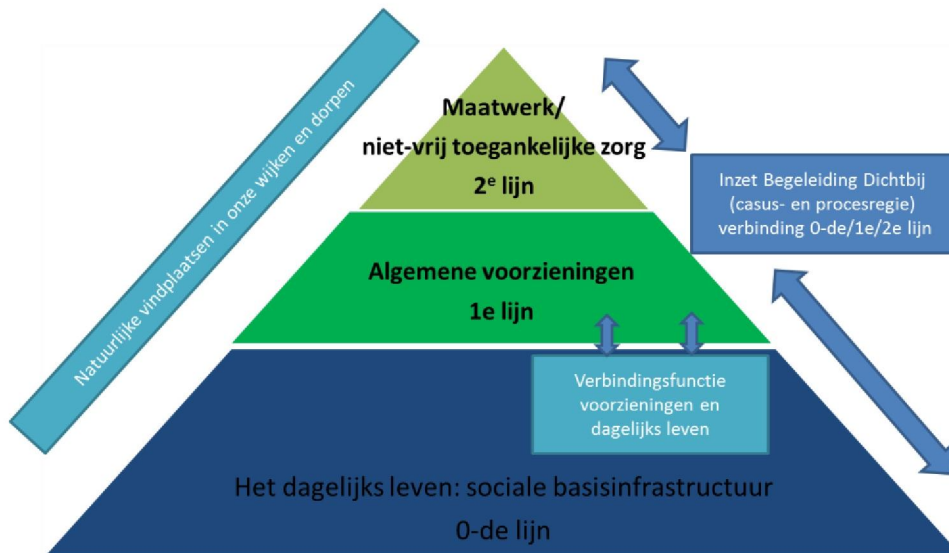
		ondersteunt de gemeente met bemiddeling, loonkostensubsidie of begeleiding op de werkvloer. • Inwoners hoeven voor participatie hun verhaal niet onnodig te herhalen. De continuïteit van de ondersteuning is gegarandeerd. Ook als er meerdere uitvoerders betrokken zijn. • De aanpak tussen doelgroepen verschilt niet wezenlijk: we onderzoeken per inwoner welke instrumenten en partijen nodig zijn. • <u>Woerden Wijzer en Ferm Werk werken intensief samen om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te activeren. Zij bepalen de verdeling van de caseload op basis van gezamenlijk overleg.</u> • <u>De instrumenten die worden ingezet voor participatie zijn effectief voor de inwoner en efficiënt voor de gemeente en activeren inwoners aantoonbaar.</u> • <u>Inwoners met een bijstandsuitkering wordt vooral gevraagd zich in te zetten voor hun re-integratie naar werk of participatie in de samenleving. Deze inspanningen vallen onder de re-integratieplicht. Bij herhaaldelijke, bewuste fraude of weigering om mee te werken aan de re-integratie worden de mogelijke maatregelen opgelegd.</u>
Thema's	Gezondheid en bewegen	Alle Inwoners hebben een gezonde en actieve leefstijl, daarbij richten we ons op drie speerpunten: • Sporten en bewegen: we stimuleren dat alle inwoners kunnen sporten en bewegen en dat inwoners gaan voldoen aan de beweegrichtlijnen. • Gezond gewicht: wij streven naar een gezond gewicht voor alle inwoners maar hebben daarbij specifiek aandacht voor jongeren. • Het alcohol- en drugsbeleid richten wij op alle leeftijden. M.b.t. de doelgroep jongeren richten wij ons zowel op de jongeren zelf als op hun ouders.
	Groei, ontwikkeling en leren	• Jongeren groeien gezond en veilig op, zowel op school, thuis als in hun vrije tijd. Daarbij vinden we het belangrijk dat alle kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen, ongeacht hun achtergrond, beperking of financiële situatie. • Bij een hulpvraag zorgen we dat jongeren en hun ouders de hulp krijgen die ze nodig hebben. Hierbij zetten we in op 4 punten: de hulp moet beschikbaar, snel, lokaal en van goede kwaliteit zijn.
	Maatschappelijke ondersteuning en maatschappelijke betrokkenheid	• Inwoners zijn in staat om zichzelf te redden, eventueel met inzet van hun omgeving en/of algemene voorzieningen in de eigen wijk of dorp • Inwoners die minder zelfredzaam zijn, worden actief ondersteund door de gemeente • <u>Ouderen wonen gezond langer thuis; de gemeente bevordert samenwerking in de ouderenketen en zet in op eenzaamheid en ondersteuning bij dementie</u>
	Werk en inkomen	• Woerdense inwoners werken of participeren overeenkomstig hun ambities en vermogen en hebben voldoende middelen om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. • <u>Woerdense inwoners met problematische schulden of armoede worden op tijd gevonden en worden ondersteund door de inzet van de gekantelde armoedebestrijding en coachende begeleiding.</u>
	Wonen en leefomgeving	• Voor inwoners met een ondersteuningsvraag is er een zorggeschikte, soms geclusterde, woning/woonvorm of een (beschermd) woonvoorziening. • Er zijn voldoende woningen beschikbaar voor mensen die uitstromen uit beschermd wonen of maatschappelijke opvang. • Voor mensen die dakloos zijn of dreigen te worden en mensen die uit huis moeten om escalatie te voorkomen, zijn er voldoende maatschappelijke opvang-/time out voorzieningen. • Huisuitzettingen door huurschuld of overlast worden zoveel mogelijk voorkomen. Hiervoor wordt outreachend gewerkt met een integrale aanpak op alle leefgebieden.

Bijlage 2. Staat van Woerden
Bijgevoegd als apart document

Bijlage 3. Wijkanalyses
Bijgevoegd als apart document

Bijlage 4. Begrippenlijst inclusief 'transformatiepiramide'

Begrippenlijst maatschappelijke agenda gemeente Woerden	
0^e lijn (het dagelijks leven)	Met de 0 ^e lijn wordt het dagelijks leven bedoeld (sociale basisinfrastructuur). Daarbij horen voorzieningen zoals scholen, bibliotheken, sportorganisaties, jeugdgezondheidszorg, de inzet van vrijwilligersorganisaties
1^e lijn (algemene voorzieningen)	vrij toegankelijke zorg en kortdurende ondersteuning, zoals door huisarts of sociaal wijkteam
2^e lijn (niet vrij toegankelijke zorg)	Gespecialiseerde zorg en (langdurige) ondersteuning die alleen toegankelijk is na een verwijzing of indicatie.
Ambulant	Niet plaatsgebonden
Algemene voorziening	Functies en diensten waar inwoners vrij gebruik van kunnen maken.
Decentralisatie	De overgang van taken en verantwoordelijkheden van het rijk naar gemeenten.
Extramuralisering	Verschuiving van zorg naar lichtere vormen van zorg en ondersteuning buiten de muren van de instelling, zoals verpleeghuiszorg die thuis wordt geboden of projecten voor begeleid wonen in de wijk voor mensen met een verstandelijke beperking in plaats van verblijf in een instelling
Ferm Werk	Ferm Werk is de organisatie die voor de gemeenten Woerden, Oudewater, Bodegraven en Montfoort verantwoordelijk is voor de gemeentelijke taken op het gebied van participatie, werk & inkomen.
Outreaching	Er op af, actief naar inwoners toegaan.
Preventie	Preventie richt zich op het in stand houden of bevorderen van de kwaliteit van leven op het gebied van welzijn en gezondheid door het positieve ervan te stimuleren, en daarmee het ontstaan van, terugkeren of verergeren van problemen of achterstanden te voorkomen. Preventie is anticiperen op wat er zou kunnen gebeuren door te investeren in de kwaliteit van leven (zie sociale gezondheid).
Positieve gezondheid	Positieve gezondheid ontstaat doordat er een balans is tussen het dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, meedoen, kwaliteit van leven, zingeving. Zie plaatje hieronder 'spinnenweb van Huber'
Strategisch Partnerschap	Het aangaan van langdurige samenwerkingsafspraken met maatschappelijke partijen.
Sociale basisinfrastructuur	Zie 0 ^e lijn
SROI	Social Return on Investment wordt vaak als contracteis opgenomen bij aanbestedingen en is bedoeld om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen te geven op werk of ontwikkelingsmogelijkheden.
Voorliggende voorzieningen en voorliggend veld	Het al georganiseerde aanbod van voorzieningen dat vrij toegankelijk is. Er is geen indicatie of besluit van de gemeente of andere verwijzer nodig om er gebruik van te maken. Hieronder valt ook de ondersteuning die we met elkaar als inwoners en vrijwilligers organiseren
Versterking voorliggend veld	Het stimuleren en organiseren van vrij toegankelijke voorzieningen en vrijwillige inzet.
Woerden Wijzer	Woerden Wijzer is de afdeling van de gemeente Woerden die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het Sociaal Domein op het gebied van de jeugdwet, Wmo (toegang, indicatiestelling, verwijzing).

Het dagelijks leven:

Een goede sociale basisinfrastructuur kan inzet van zwaardere (en duurder) zorg voorkomen. Een goede basisinfrastructuur begint met de aanwezigheid van voorzieningen als scholen, bibliotheken, sportorganisaties, jeugdgezondheidszorg en diverse vrijwilligersorganisaties. Maar ook de meer fysieke voorzieningen als de inrichting van de openbare ruimte horen bij de sociale basisinfrastructuur. Bij een sterke basis hoort ook het sociale netwerk in de wijken en dorpen. Inwoners kunnen dingen met en voor elkaar oplossen. Bijvoorbeeld als mantelzorger of vrijwilliger of door in de wijken en dorpen inwonersinitiatieven te ontwikkelen.

Algemene voorzieningen:

Onder algemene voorzieningen vallen die functies en diensten waar inwoners vrij gebruik van kunnen maken. De inzet is preventief, en bedoeld om problemen vroegtijdig te herkennen en op te lossen om erger te voorkomen. Voorbeelden zijn inzet van maatschappelijk werk, vrij-toegankelijke inloop of activiteiten, kortdurende begeleiding, inzet van vrijwilligersorganisaties zoals maatjesdiensten, hulp bij het invullen van formulieren, etc.

Maatwerk/niet-vrij toegankelijke zorg

Wanneer inwoners zwaardere zorg of ondersteuning nodig hebben is soms specialistische hulp nodig. Dit is zorg die niet vrij-toegankelijk is en waarvoor een indicatie nodig is. Het kan bijvoorbeeld gaan om specialistische jeugdzorg in een instelling of dagbesteding en individuele begeleiding bij complexe problematiek. De inzet van geïndiceerd maatwerk vindt zoveel mogelijk integraal plaats en in samenhang met andere voorzieningen vanuit de andere 'lagen' in de piramide. De zorg is altijd gericht op het ondersteunen van inwoners om weer zo zelfstandig mogelijk te functioneren. Door hierop in te zetten, en door in te zetten op de samenwerking tussen de sociale basisinfrastructuur, algemene voorzieningen en maatwerk voorziet de gemeente uiteindelijk een afname van geïndiceerd maatwerk.

Het spinnenweb van Huber: definitie van positieve gezondheid.

